

SPRAWOZDANIE ZARZĄDU Z DZIAŁALNOŚCI

**Grupy Kapitałowej
Zakładów Tłuszczowych „Kruszwica” S.A.**

za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2018 roku

ZAWARTOŚĆ:

1. PRODUKTY I TOWARY SPRZEDAWANE PRZEZ GRUPĘ	5
2. INFORMACJE O RYNKACH ZBYTU I ŹRÓDŁACH ZAOPATRZENIA.....	9
3. WAŻNIEJSZE OSIĄGNIĘCIA W DZIEDZINIE BADAŃ I ROZWOJU	10
4. AKTUALNA I PRZEWIDYWANA SYTUACJA FINANSOWA GRUPY	12
5. POWIĄZANIA ORGANIZACYJNE LUB KAPITAŁOWE GRUPY	14
6. TRANSAKCJE ZAWARTE PRZEZ GRUPĘ Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI, NA INNYCH WARUNKACH NIŻ RYNKOWE.....	14
7. ZNACZĄCE UMOWY DLA DZIAŁALNOŚCI GRUPY	15
8. INFORMACJE O ZACIĄGNIĘTYCH I WYPOWIEDZIANYCH UMOWACH DOTYCZĄCYCH KREDYTÓW I POŻYCZEK.....	15
9. INFORMACJE O UDZIELONYCH POŻYCZKACH.....	16
10. INFORMACJE O UDZIELONYCH I OTRZYMANÝCH PORĘCZENIACH I GWARANCJACH	16
11. WPŁYWY Z EMISJI	16
12. OBJAŚNIENIE RÓŻNIC POMIĘDZY WYNIKAMI FINANSOWYMI A WCZEŚNIEJ PUBLIKOWANYMI PROGNOZAMI WYNIKÓW NA DANY ROK.....	16
13. CZYNNIKI RYZYKA I ZAGROŻENIA.....	17
14. OCENA ZARZĄDZANIA ZASOBAMI FINANSOWYMI, OKREŚLENIE EWENTUALNYCH ZAGROŻEŃ.....	17
15. OCENA MOŻLIWOŚCI REALIZACJI ZAMIERZEŃ INWESTYCYJNYCH, W TYM INWESTYCJI KAPITAŁOWYCH	17
16. OCENA CZYNNIKÓW I NIETYPOWYCH ZDARZEŃ MAJĄCYCH WPŁYW NA WYNIK Z DZIAŁALNOŚCI W 2018 ROKU Z OKREŚLENIEM STOPNIA WPŁYWU TYCH CZYNNIKÓW LUB NIETYPOWYCH ZDARZEŃ NA OSIĄGNIĘTY WYNIK	18
17. CHARAKTERYSTYKA CZYNNIKÓW ISTOTNYCH DLA ROZWOJU GRUPY ORAZ PERSPEKTYWY ROZWOJU DZIAŁALNOŚCI GRUPY	19
18. STRATEGIA ROZWOJU GRUPY KAPITAŁOWEJ ORAZ DZIAŁANIA PODJĘTE W RAMACH JEJ REALIZACJI.....	19
19. ZMIANY W PODSTAWOWYCH ZASADACH ZARZĄDZANIA PRZEDSIĘBIORSTWEM GRUPY	20
20. UMOWY ZAWARTE MIĘDZY GRUPĄ A OSOBAMI ZARZĄDZAJĄCYMI, PRZEWIDUJĄCE REKOMPENSATĘ W PRZYPADKU ICH REZYGNACJI LUB ZWOLNIENIA Z ZAJMOWANEGO STANOWISKA BEZ WAŻNEJ PRZYCZYNY LUB GDY ICH ODWOŁANIE LUB ZWOLNIENIE NASTĘPUJE Z POWODU POŁĄCZENIA GRUPY PRZEZ PRZEJĘCIE	20
21. WYNAGRODZENIA, NAGRODY I INNE KORZYŚCI OTRZYMANE PRZEZ OSOBY ZARZĄDZAJĄCE I NADZORUJĄCE GRUPĘ	20
22. INFORMACJE O ŁĄCZNEJ LICZBIE I WARTOŚCI NOMINALNEJ WSZYSTKICH AKCJI GRUPY ORAZ AKCJI I UDZIAŁÓW W JEDNOSTKACH POWIĄZANYCH GRUPY, BĘDĄCYCH W POSIADANIU OSÓB ZARZĄDZAJĄCYCH I NADZORUJĄCYCH EMITENTA.....	20
23. INFORMACJE O ZNANYCH SPÓŁCE UMOWACH W WYNIKU KTÓRYCH MOGĄ W PRZYSZŁOŚCI NASTĄPIĆ ZMIANY W PROPORCJACH POSIADANYCH AKCJI PRZEZ DOTYCHCZASOWYCH AKCJONARIUSZY LUB OBLIGATORIUSZY	20
24. INFORMACJE O SYSTEMIE KONTROLI PROGRAMÓW AKCJI PRACOWNICZYCH.....	20
25. WSKAZANIE POSTĘPOWAŃ TOCZĄCYCH SIĘ PRZED SĄDEM, ORGANEM WŁAŚCIWYM DLA POSTĘPOWANIA ARBITRAŻOWEGO LUB ORGANEM ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ	20
26. NABYCIE AKCJI WŁASNYCH.....	21
27. INFORMACJE O POSIADANYCH PRZEZ GRUPĘ ZAKŁADACH	21
28. INFORMACJE O INSTRUMENTACH FINANSOWYCH W ZAKRESIE RYZYKA ORAZ PRZYJĘTYCH PRZEZ GRUPĘ CELACH I METODACH ZARZĄDZANIA RYZYKIEM FINANSOWYM.....	21
29. CHARAKTERYSTYKA STRUKTURY AKTYWÓW I PASYWÓW SKONSOLIDOWANEGO BILANSU, W TYM Z PUNKTU WIDZENIA PŁYNNOŚCI GRUPY.....	21
30. WAŻNIEJSZE ZDARZENIA MAJĄCE ZNACZĄCY WPŁYW NA DZIAŁALNOŚĆ ORAZ WYNIKI FINANSOWE GRUPY KAPITAŁOWEJ EMITENTA W ROKU.....	23
31. OPIS STRUKTURY GŁÓWNYCH LOKAT KAPITAŁOWYCH LUB GŁÓWNYCH INWESTYCJI KAPITAŁOWYCH DOKONANYCH W RAMACH GRUPY	24
32. OPIS ORGANIZACJI KAPITAŁOWEJ EMITENTA ZE WSKAZANIEM JEDNOSTEK PODLEGAJĄCYCH KONSOLIDACJI ORAZ OPIS ZMIAN W ORGANIZACJI GRUPY KAPITAŁOWEJ EMITENTA WRAZ Z PODANIEM ICH PRZYCZYŃ	24

33. CHARAKTERYSTYKA POLITYKI W ZAKRESIE KIERUNKÓW ROZWOJU GRUPY KAPITAŁOWEJ EMITENTA.....	24
34. OPIS ISTOTNYCH POZYCJI POZABILANSOWYCH W UJĘCIU PODMIOTOWYM, PRZEDMIOTOWYM I WARTOŚCIOWYM	24
35. INFORMACJE O UMOWACH ZAWARTYCH PRZEZ SPÓŁKĘ DOMINUJĄCĄ Z PODMIOTEM UPRAWNIONYM DO BADANIA SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH.....	24

Na dzień bilansowy 31 grudnia 2018 roku, jak również na dzień 31 grudnia 2017 roku, w skład Grupy Kapitałowej ZT „Kruszwica” S.A. (dalej: Grupa Kapitałowa lub Grupa) wchodzi Zakłady Tłuszczowe „Kruszwica” S.A. jako podmiot dominujący oraz spółka zależna, ZTK Property Management spółka z ograniczoną odpowiedzialnością.

ZTK Property Management Sp. z o.o. prowadzi działalność wyłącznie w zakresie świadczenia usług zarządzania nieruchomościami.

Poniżej przedstawiono dane finansowe ZTK Property Management Sp. z o.o.

Sprawozdanie z sytuacji finansowej	2018-12-31	2017-12-31
	tys. PLN	tys. PLN
Rzeczowe aktywa trwałe	739	758
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	546	1 380
Aktywa trwałe	1 285	2 138
Należności z tytułu dostaw i usług	196	189
Należności pozostałe	37	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	68 321	67 073
Aktywa obrotowe	68 554	67 262
Aktywa razem	69 839	69 400
Kapitał podstawowy	75 417	75 417
Zyski zatrzymane	(5 868)	(6 190)
Kapitał własny	69 549	69 227
Pozostałe rezerwy	115	105
Zobowiązania długoterminowe	115	105
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	12	12
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	163	51
Pozostałe zobowiązania krótkoterminowe	-	5
Zobowiązania krótkoterminowe	175	68
Pasywa Razem	69 839	69 400

Sprawozdanie z całkowitych dochodów	Za okres zakończony 2018-12-31	Za okres zakończony 2017-12-31
	tys. PLN	tys. PLN
Pozostałe przychody operacyjne	1 950	3 011
Przychody ogółem	1 950	3 011
Koszty ogólnego zarządu	518	523
Pozostałe koszty operacyjne	1 189	2 752
Koszty ogółem	1 707	3 275
Zysk/(Strata) operacyjny	243	(264)
Przychody finansowe	988	1 047
Koszty finansowe	74	23
Zysk/(Strata) z działalności kontynuowanej przed opodatkowaniem	1 157	760
Podatek dochodowy	835	153
Zysk/(Strata) netto	322	607
Całkowite dochody ogółem	322	607

W zawiązku z nieistotnym wpływem danych ZTK Property Managment Sp. z o. o. na prezentowane w niniejszym Sprawozdaniu z działalności dane oraz wskaźniki finansowe Zarząd podjął decyzję o prezentowaniu danych w układzie skonsolidowanym. Zarząd uważa iż tak zaprezentowane informacje finansowe spełniają wymogi prezentacyjne zgodnie z ustawą o rachunkowości oraz paragrafem 70 Rozporządzenia Ministra finansów w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisanych prawa państwa niebędącego państwem członkowskim z dnia 29 marca 2018 roku.

Na mocy paragrafu 71, punkt 8 Rozporządzenia Ministra finansów w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisanych prawa państwa niebędącego państwem członkowskim z dnia 29 marca 2018 roku, niniejsze sprawozdanie obejmuje swoim zakresem (i) sprawozdanie Zarządu z działalności Zakładów Tłuszczowych „Kruszwica” S.A i (ii) sprawozdanie Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej ZT „Kruszwica” S.A. oraz zawiera dane finansowe skonsolidowane metodą pełną, dla Grupy Kapitałowej ZT „Kruszwica” S.A.

Na podstawie art. 55 ust. 2c Ustawy o rachunkowości Zarząd Jednostki Dominującej sporządza odrębne sprawozdanie Grupy Kapitałowej na temat informacji niefinansowych.

1. PRODUKTY I TOWARY SPRZEDAWANE PRZEZ GRUPĘ

(określenie wartościowe i ilościowe oraz udział poszczególnych produktów, towarów i usług (jeżeli są istotne) albo ich grup w sprzedaży Grupy ogółem, a także zmiany w tym zakresie)

Informacje o produktach, towarach i usługach Grupy

Zakłady Tłuszczowe „Kruszwica” S.A. (w dalszej części zwane: ZT Kruszwica, Spółką dominującą lub Spółką) są zintegrowanym pionowo producentem wyrobów na bazie tłuszczów roślinnych. Działalność podstawowa Spółki obejmuje: ekstrakcję oleju z nasion rzepaku, rafinację (oczyszczanie) olejów roślinnych pochodzących z produkcji własnej oraz z zakupu, przetwórstwo olejów i tłuszczów roślinnych w celu zmiany ich właściwości fizyko-chemicznych (utwardzanie, estryfikacja) oraz produkcję margaryn, tłuszczów i olejów roślinnych. Spółka sprzedaje wyroby oraz produkty uboczne pochodzące z każdego etapu produkcji oraz prowadzi sprzedaż towarów zakupionych u innych wytwórców.

Opis podstawowych wyrobów i produktów ubocznych wytwarzanych przez ZT Kruszwica:

<u>Oleje konfekcjonowane</u>	butelkowane oleje roślinne sprzedawane w opakowaniach jednostkowych o pojemności nieprzekraczającej 10 litrów, przeznaczone dla odbiorców indywidualnych (konsumentów).
<u>Margaryny konsumenckie</u>	jadalne emulsje tłuszczowo-wodne o zawartości tłuszczu 20-82%, przeznaczone do użycia w gospodarstwach domowych, opakowane w folię lub w plastikowe kubki, o wadze do 1 kg.
<u>Margaryny profesjonalne</u>	emulsje tłuszczowe o zawartości tłuszczu 60-83%, przeznaczone do dalszego przetwarzania w przemyśle cukierniczym i piekarskim, konfekcjonowane w płyty lub bloki o wadze 10-20 kg.
<u>Tłuszcze profesjonalne</u>	tłuszcze 100%-owe (rafinowane, frakcjonowane, przeestryfikowane, uwodornione i ich mieszaniny) o zróżnicowanych cechach i aplikacjach, dedykowane głównie do przemysłu: spożywczego, cukierniczego i mleczarskiego, dostarczane luzem w cysternach lub blokach o masie 10-20 kg.
<u>Oleje surowe i rafinowane</u>	oleje roślinne (głównie olej rzepakowy), różniące się stopniem oczyszczenia, sprzedawane luzem dla producentów bio-komponentów oraz przemysłu spożywczego.
<u>Śruta rzepakowa</u>	produkt uboczny powstający w procesie przerobu nasion roślin oleistych, stanowiący komponent do produkcji pasz. Odbiorcami śruty rzepakowej na rynku krajowym są głównie producenci pasz oraz gospodarstwa hodowlane, a na rynkach zagranicznych głównie firmy handlowe.

Analiza wyników sprzedaży w 2018 roku

	2018			Zmiana w stosunku do roku poprzedniego	
	tys. PLN	tys. ton	Udział w wolumenie	tys. PLN	tys. ton
Oleje surowe i rafinowane	952 970	300	27%	80 928	52
Śruta rzepakowa	471 774	542	48%	66 834	51
Nasiona rzepaku	0	0	0%	-769	0
Oleje konfekcjonowane	567 569	119	11%	17 183	9
Margaryny konsumenckie	372 100	71	6%	-7 093	-1
Margaryny profesjonalne	103 683	27	2%	-5 198	0
Tłuszcze profesjonalne	169 714	39	3%	-41 243	-8
Pozostałe	29 068	31	3%	8 727	7
Razem Sprzedaż	2 666 877	1 131	100%	119 369	109
<u>W tym sprzedaż krajowa produktów</u>					
Oleje surowe i rafinowane	770 438	242	21%	30 361	32
Śruta rzepakowa	367 620	425	38%	36 781	23
Oleje konfekcjonowane	499 167	104	9%	26 072	11
Margaryny konsumenckie	259 707	54	5%	-11 806	-2
Margaryny profesjonalne	89 044	23	2%	-3 728	0
Tłuszcze profesjonalne	141 290	33	3%	-37 796	-7
Pozostałe	14 930	29	3%	2 328	6
Razem Sprzedaż Krajowa	2 142 197	911	81%	42 212	61
<u>W tym eksport produktów</u>					
Oleje surowe i rafinowane	52 211	16	1%	7 146	3
Śruta rzepakowa	104 154	117	10%	30 526	29
Oleje konfekcjonowane	47 935	10	1%	-69	0
Margaryny konsumenckie	34 583	10	1%	6 218	2
Margaryny profesjonalne	14 639	4	0%	-1 470	0
Tłuszcze profesjonalne	28 424	6	1%	-3 447	-1
Pozostałe	2 052	1	0%	273	0
Razem Sprzedaż eksportowa	283 997	164	14%	39 177	34
<u>W tym sprzedaż towarów</u>					
Oleje surowe i rafinowane	130 321	41	4%	43 421	6
Śruta rzepakowa	0	0	0%	-473	-1
Nasiona rzepaku	0	0	0%	-769	-1
Oleje konfekcjonowane	20 467	5	0%	-8 821	2
Margaryny konsumenckie	77 810	7	1%	-1 505	0
Pozostałe	12 086	1	0%	6 127	0
Razem Sprzedaż towarów	240 684	55	5%	37 980	6

Oleje konfekcjonowane

W 2018 roku Spółka sprzedała łącznie 119 tys. ton olejów konfekcjonowanych, 8% więcej niż w roku ubiegłym, w rezultacie czego wartość sprzedaży tej kategorii wyrobów wzrosła o 3%. Główny wzrost wolumenu nastąpił w produktach brandowych, co przekłada się na wzrost udziału Spółki w rynku. Udział Spółki w krajowym rynku olejów konfekcjonowanych w 2018 roku kształtował się na poziomie 37,5% (dane za ACN, ilościowo) i wzrósł o 3,4 punktu procentowego w porównaniu do roku 2017.

W kategorii olejów konfekcjonowanych Spółka kontynuowała działania wzmacniające pozycję rynkową dwóch marek:

a) **Kujawski** - wzmacnianie wartości marki poprzez:

- kontynuację kampanii reklamowych w TV,
- rozwój oferty premium marki Kujawski – oleje z ziołami, oleje tłoczone na zimno – poprzez rozwój dystrybucji, działania w punktach detalicznych, kampanie on-line,
- kontynuację kampanii społecznościonej (CSR) - Z Kujawskim Pomagamy Pszczołom, której celem była edukacja konsumentów na temat sposobu ochrony pszczół,
- wzmacnianie obecności marki w Internecie, w szczególności:
 - rozwój i promocję aplikacji FOODER, (strona www.fooder.pl oraz aplikacja mobilna), umożliwiającej stworzenie indywidualnej książki kucharskiej, poprzez dodawanie przepisów kulinarnych z różnych źródeł,
 - rozwój portalu kulinarnego marki **Kujawski**.

Marka Kujawski jest najsilniejszą marką w kategorii olejowej (wg IPSOS; listopad 2018).

b) **Oliwier** – budowa pozycji rynkowej marki poprzez:

- budowanie świadomości konsumenckiej i kontekstu kulinarnego poprzez obecność w programach TV i sponsoring,
- działania skierowane na klientów handlowych w celu zwiększenia dostępności oleju Oliwier na półkach sklepowych.

W 2018 roku Spółka kontynuowała uczestnictwo w programie „Pokochaj Olej rzepakowy”, prowadzonym przez Polskie Stowarzyszenie Producentów Olejów, w którym Spółka ma status członka wspierającego. Druga edycja programu ruszyła w połowie 2015 roku i zakończyła się w połowie 2018 roku. Program prowadzony był na rynkach polskim i słowackim. Celem programu było budowanie świadomości konsumenckiej na temat właściwości żywieniowych i zdrowotnych oleju rzepakowego.

Powołując się na dane instytutu badawczego ACNielsen (ACN), w okresie od listopada 2017 roku do listopada 2018 roku, rynek olejów konfekcjonowanych (wraz z oliwami) w Polsce nie uległ istotnym zmianom. Pod względem ilościowym, rynek wzrósł o 1%, a pod względem wartościowym, rynek spadł o 1%, w odniesieniu do porównywalnego poprzedniego okresu. Średnie ceny detaliczne w roku 2018 były o 2% niższe niż w 2017.

Margaryny konsumenckie

W 2018 roku Spółka sprzedała łącznie ponad 71 tys. ton margaryn konsumenckich, co w porównaniu do ubiegłego roku jest spadkiem o niecałe 1 tys. ton. Około 85% całkowitej sprzedaży produktów i towarów w tym segmencie trafiło na rynek krajowy. Eksport produktów wyniósł 10,4 tys. ton. Głównymi rynkami zbytu dla sprzedaży eksportowej były: Gruzja, Węgry, Słowacja, Macedonia i kraje bałtyckie.

Portfolio margaryn konsumenckich Spółki, oprócz marek własnych oraz tzw. Privet Label (marki kluczowych sieci handlowych), obejmuje również marki należące do siostrzanej spółki Bunge Polska sp. z o. o. („Bunge Polska”), na mocy zawartej w 2010 roku umowy o współpracy, w ramach której nastąpiła integracja działalności handlowej, dystrybucyjnej i marketingowej obydwu spółek w zakresie sprzedaży produktów Bunge Polska. Głównymi markami Bunge Polska dystrybuowanymi przez Spółkę są **Optima**, **Masmix**, **Pyszny Duet** oraz **Finuu**.

Udział ilościowy Spółki w rynku margaryn konsumenckich na koniec 2018 roku wyniósł 28,1%, w porównaniu z 27,1% w 2017 roku (wzrost o 1,0 p.p.).

Główną przyczyną spadku sprzedaży margaryn konsumenckich było zmniejszenie się rynku margaryn i miksów roślinnych oraz istotny spadek znaczenia marek prywatnych.

Strategia Spółki w segmencie margaryn konsumenckich opierała się w głównej mierze na kontynuacji rozwoju dwóch marek margarynowych z segmentu mainstream: **Smakowita** i **Slynnę MR** oraz dwóch marek z segmentu premium: **Optima** i **Finuu**.

W efekcie kontynuacji budowania wartości tych produktów, Spółka konsekwentnie rozwija i rewitalizuje portfolio marki Smakowita: w 2018 roku wprowadziła na rynek unikalny koncept produktowy, margarynę z dodatkiem

czterech prażonych ziaren: Smakowita 4 Ziarna, ulepszyła receptury, wskazując na korzystne atrybuty produktowe (olej rzepakowy z pierwszego tłoczenia).

Marka **Słynne MR** jest najbardziej dynamicznie rosnącą marką na rynku margaryn. Dzięki swej tradycyjnej, niezmiennej od pokoleń recepturze, nie tylko umacnia swoją jakość wśród lojalnych konsumentów, ale konsekwentnie zdobywa także nowych odbiorców. W 2018 Spółka wzmacniała relacje marki z konsumentem poprzez organizowanie konkursów oraz promocji konsumenckich dedykowanych do klientów sieci handlowych.

W 2018 roku kontynuowaliśmy rozwój segmentu margaryn prozdrowotnych. Co roku wzrasta sprzedaż margaryny zdrowotnej Optima Cardio oraz Optimy Cardio Potas+. Marka Optima dzięki swej skuteczności i komunikacji z konsumentem co roku zdobywa nowych konsumentów i wzmacnia swoją pozycję na rynku.

Spółka koncentrowała się również na rozwoju marki **Finuu**, która jest odpowiedzią na rosnące potrzeby konsumentów związane z zakupem żywności naturalnej, jak najmniej przetworzonej.

W roku 2018 Spółka sprzedawała także produkty typu marki własne dla kluczowych sieci handlowych w Polsce i za granicą.

Na krajowym rynku margaryn i miksów roślinnych można wyodrębnić trzy segmenty, dla których kluczowym kryterium podziału jest cena:

- a) segment Premium, do którego należą marki: Optima, Finuu

Optima – margaryny funkcjonalne (prozdrowotne, obniżające poziom cholesterolu, utrzymujące prawidłowe ciśnienie krwi), takie jak **Optima Cardio** i **Optima Cardio Potas+** oraz produkty profilaktyczne **Optima Omega 3**, **Optima DHA**, **Optima D i K**. Marce **Optima** towarzyszyła nowa odsłona kampanii marketingowej realizowana w telewizji, internecie i materiałach POS, aktywnie wspierana przez akcje trade-marketingowe.

Finuu – to pierwszy w portfelu margaryn miks masła i naturalnych olejów: rzepakowego i lnianki, dzięki czemu łączy w sobie jakość masła i bogactwo kwasów tłuszczowych Omega3. W roku 2018 marka **Finuu** była silnie reklamowana w internecie i na materiałach POS oraz obecna była w licznych promocjach handlowych.

- b) segment Mainstream, w którym Spółka oferuje konsumentowi m.in. takie marki jak: **Smakowita**, **Słynne MR**, **Pyszny Duet** oraz margaryny kostkowe „Z Kruszwicy”. Działania marketingowe w tym segmencie koncentrowały się głównie na rozwoju marki **Smakowita**, która jest wiodącą marką w portfelu produktowym Spółki. W 2018 roku prowadzone były działania komunikujące w mediach nowy wariant marki - Smakowita 4 Ziarna. Całość tych działań została wzmocniona w punktach sprzedaży licznymi promocjami handlowymi. Dynamicznie rośnie marka **Słynne MR** zyskując klientów we wszystkich kanałach sprzedażowych.
- c) segment Economy, oferujący produkty, dla których kluczowym kryterium wyboru jest cena. W segmencie tym Spółka dostarczała na rynek margarynę Ewa.

Z perspektywy zastosowania margaryn konsumenckich, krajowy rynek margaryn i miksów dzieli się na dwie kategorie:

- a) produkty do smarowania pieczywa (w kubkach), w ramach którego Spółka oferowała m.in. takie marki jak: **Smakowita**, **Optima**, **Masmix**, **Słynne MR**, **Pyszny Duet**, **Finuu**, **Naturima**, **Ekstra Pomorski**, **Ewa**;
- b) margaryny do celów kulinarnych (w kostkach), przeznaczone głównie do wypieku ciast, smażenia i gotowania. Spółka oferowała konsumentom m.in. takie marki jak **Palma z Kruszwicy**, **Mleczna z Kruszwicy** oraz **Zwykła z Kruszwicy**.

W opinii instytutu badawczego ACN, w skumulowanym okresie od października 2017 roku do listopada 2018 roku, rynek margaryn i miksów konsumenckich w Polsce uległ zmniejszeniu o około 5% pod względem ilościowym i 3% pod względem wartościowym, w stosunku do porównywalnego okresu poprzedniego. Łączny udział marek ZT „Kruszwica” S.A. i Bunge Polska sp. z o. o. (ZT „Kruszwica” jest wyłącznym dystrybutorem produktów tej spółki) w rynku margaryn i miksów, w okresie październik 2017 – listopad 2018, wyniósł około 27,8% (ACN, dane w ujęciu wolumenowym). Nasza pozycja rynkowa uległa poprawie o 0,8 pp w porównaniu z analogicznym okresem w roku ubiegłym.

Margaryny i Tłuszcze Profesjonalne

W roku 2018 Spółka dostarczyła na rynek krajowy 66,8 tys. ton margaryn i tłuszczów dla profesjonalnych odbiorców i był to wynik o 10% niższy w porównaniu z rokiem ubiegłym.

Niższy wynik niż w roku ubiegłym został odnotowany również w kategorii tłuszczów, co jest spowodowane zmniejszeniem sprzedaży do sektora mleczarskiego.

W kategorii margaryn profesjonalnych Spółka utrzymuje sprzedaż na poziomie z roku poprzedniego. Wynik ten jest efektem dużej aktywności marketingowej i handlowej, utrzymania wysokiej jakości produktów i rozwoju nowych receptur, zgodnie z globalnymi trendami żywieniowymi i oczekiwaniem odbiorców.

Spółka kontynuuje proces umacniania pozycji lidera na rynku margaryn profesjonalnych w sektorze rzemiosła cukierniczego, rozwijając program dedykowany środowisku cukierniczo-piekarskiemu – Akademia Mistrza, który w 2018 roku obchodził jubileusz 10-lecia działalności. Spółka aktywnie buduje pozycje i rozwija sprzedaż w

kanale HoReCa (hotele, restauracje, catering), edukując i wspierając rozwój rynku poprzez platformę komunikacyjną „smazymy.com”

Oleje surowe i rafinowane

W 2018 roku Spółka sprzedała łącznie 299,8 tys. ton olejów surowych i rafinowanych, tj. 52 tys. ton więcej niż w 2017 roku, z czego sprzedaż eksportowa wzrosła o 10 tys. ton, a krajowa o 42 tys. ton. Wzrost sprzedaży był głównie wynikiem wyższego przerobu nasion w 2018 roku oraz zakupów olejów od innych podmiotów. Znaczna część oleju (około 72%) trafiła na rynek w postaci surowej lub rafinowanej luzem, natomiast pozostała ilość została sprzedana w postaci produktów konsumenckich. W dalszym ciągu zdecydowana większość olejów surowych i rafinowanych kierowana jest do odbiorców na rynku krajowym.

Krajowy popyt na oleje roślinne luzem nieco zwiększył się, głównie za sprawą zwiększonego popytu na olej surowy.

Śruta Rzepakowa

Wartość sprzedaży śruty rzepakowej w 2018 roku wyniosła 524,4 tys. ton i była wyższa o 51 tys. ton w stosunku do wartości sprzedaży w 2017 roku. Wzrost wartości sprzedaży śruty rzepakowej spowodowany był przede wszystkim znacznie wyższym przerobem nasion rzepaku w 2018 roku.

2. INFORMACJE O RYNKACH ZBYTU I ŹRÓDŁACH ZAOPATRZENIA

Rynki zbytu

(podział na rynki krajowe i zagraniczne, określenie uzależnienia od jednego lub więcej odbiorców, nazwy (firmy), udział w sprzedaży, formalne powiązania ze Spółką odbiorców, których indywidualny udział osiąga co najmniej 10 % przychodów ze sprzedaży ogółem)

Produkty Konsumenckie

W 2018 roku Spółka realizowała sprzedaż olejów i margaryn konsumenckich na rynku krajowym poprzez wszystkie istotne kanały dystrybucji, zarówno pośrednie (dystrybutorzy) jak i bezpośrednie (sieci handlowe).

Sprzedaż olejów konfekcjonowanych (wraz z markami własnymi dostarczanymi do sieci handlowych) prowadzona była w większości w kanale nowoczesnym. Wyroby Spółki w 2018 roku były dostępne w ponad 95% sklepów w Polsce. Wg AC Nielsen, najbardziej dostępną marką był Olej Kujawski.

Spółka prowadziła również sprzedaż olejów konfekcjonowanych na rynkach Łotwy, Litwy i Estonii oraz Izraela, oferując produkty pod markami własnymi i markami innych firm grupy Bunge w Europie.

Produkty Profesjonalne

Sprzedaż margaryn i tłuszczów profesjonalnych na terenie Polski prowadzona była poprzez sieć około 65 wyspecjalizowanych dystrybutorów, dostarczających produkty do zakładów cukierniczych i piekarni, oraz małych i średnich zakładów przetwórstwa spożywczego (38 dystrybutorów). Sprzedaż na rynek HoReCa odbywała się za pośrednictwem 25 dystrybutorów.

Sprzedaż produktów profesjonalnych dla dużych odbiorców branży spożywczej realizowana była bezpośrednio ze Spółki.

Eksport margaryn i pozostałych tłuszczów profesjonalnych realizowany był wspólnym kanałem dystrybucji, z dostawą do około 40 klientów na terenie Europy. W 2018 roku Spółka zintensyfikowała działania na rynkach: Czech, Słowacji, Węgier, Bułgarii, Rumunii i Krajów Nadbałtyckich.

Oleje surowe i rafinowane rzepakowe

W 2018 roku oleje surowe były dostarczane przede wszystkim do krajowych producentów biokomponentów. Niewielka ilość oleju surowego została sprzedana do Niemiec.

W 2018 roku Spółka utrzymała wiodącą pozycję dostawcy oleju dla rodzimego przemysłu biopaliw.

Zdecydowana większość olejów rafinowanych luzem trafiła na rynek polski, na którym głównymi odbiorcami były duże zakłady przemysłu spożywczego. W niewielkich ilościach oleje rafinowane eksportowane były na Litwę oraz Łotwę.

Śruta Rzepakowa

Dzięki rosnącemu krajowemu popytowi na śrutę rzepakową, wzrosła wartość oraz ilość sprzedaży na tym rynku. W roku 2018 Spółka w dalszym ciągu zwiększała dywersyfikację kierunków sprzedaży oraz wartość sprzedaży poprzez wzrost udziałów rynkowych w krajach bezpośrednio graniczących z Polską. Głównymi kierunkami eksportu pozostały rynki Niemiec, Danii oraz Szwecji.

Głównym krajowym odbiorcą śruty rzepakowej w 2018 roku był przemysł paszowy.

Źródła zaopatrzenia

(informacje o źródłach zaopatrzenia w materiały do produkcji, w towary i usługi z określeniem uzależnienia od jednego lub więcej dostawców, nazwy (firmy), udział w zaopatrzeniu, formalne powiązania ze Spółką dostawców, których indywidualny udział osiąga co najmniej 10 % przychodów ze sprzedaży ogółem)

Rzepak

Podstawowym surowcem w procesie produkcji olejów, margaryn i tłuszczów roślinnych są nasiona rzepaku, które Spółka nabywała na podstawie umów sprzedaży zawieranych z producentami rzepaku, grupami producenckimi oraz firmami handlowymi. W 2018 roku nasiona skupowane były na terenie całej Polski. W uzupełnieniu krajowego skupu w 2018 roku Spółka kupowała również nasiona z Austrii, Czech, Rumunii, Węgier i Słowacji.

Inne Oleje roślinne

Oleje roślinne pochodzenia tropikalnego są podstawowym surowcem przy produkcji margaryn i tłuszczów oferowanych przez Spółkę.

W 2018 roku Spółka zaopatrywała się głównie w oleje rafinowane pochodzenia tropikalnego, takie jak olej palmowy rafinowany, stearyna i oleina palmowa, olej kokosowy oraz olej z ziaren palmy, które nabywano w europejskich rafineriach na terenie Holandii i Niemiec. ZT „Kruszwica” S.A. importowała również olej słonecznikowy, głównie z Ukrainy, Węgier i Austrii.

3. WAŻNIEJSZE OSIĄGNIĘCIA W DZIEDZINIE BADAŃ I ROZWOJU

Prace projektowe dotyczyły szeroko rozumianego rozwoju produktów konsumenckich i profesjonalnych. Realizację prac w każdym ze wspomnianych obszarów nadzorowały struktury organizacyjne w Spółce.

Dział R&D, B2C oraz Dział Aplikacji i Wsparcia Technicznego B2B prowadził projekty badawczo-rozwojowe obejmujące m.in. nowe produkty, modyfikacje istniejących produktów, usługi, serwis oraz wsparcie techniczno-technologiczne zarówno na rzecz Spółki jak i innych podmiotów w Grupie Bunge.

Prowadzone działania badawczo – rozwojowe dotyczyły:

- a) Projektów zarówno NPD (New Product Development) jak i RENO (modyfikacja / ulepszenie bieżących produktów w celu dodania nowej wartości do produktu lub / i redukcji kosztów). Zespoły projektowe są interdyscyplinarne, złożone z lokalnych lub / i europejskich zasobów ludzkich.

Portfel projektów 2018:

- portfel projektów segmentu margarynowego (B2C): 15 projektów
 - portfel projektów kategorii olejowej (B2C): 16 projektów,
 - portfel projektów kategorii B2B: 28 projektów.
- b) Współpracy z firmą Bunge Polska sp. z o. o. w zakresie szeroko rozumianych zagadnień inżyniersko – procesowych, w tym:
 - modyfikacji receptur do przyjętych rozwiązań technicznych,
 - weryfikacji rozwiązań techniczno–technologicznych, procesu produkcyjnego,
 - monitorowania produkcji.
 - c) Harmonizacji produkcji produktów konsumenckich, modyfikacji i optymalizacji receptur oraz opakowań w celu poprawy efektu ekonomicznego w obszarze grupy.
 - d) Współpracy z sieciami dyskontowymi w obszarze istniejących i nowych produktów oraz opakowań.
 - e) Współpracy w badaniach panelu ekspertów sensorycznych dla nowych projektów (badania przechowalnicze, profilowanie smakowości, różnicowanie sensoryczne produktów, identyfikacja kluczowych atrybutów sensorycznych w produktach i wiele innych).

Ponadto, wzorem lat ubiegłych, w 2018 roku w ramach bieżącej działalności Spółka współpracowała z uznanymi zewnętrznymi jednostkami oraz ośrodkami badawczymi, m.in. z: Instytutem Biotechnologii Przemysłu Rolno-Spożywczego Oddział Przetwórstwa Tłuszczów Warszawa, Politechniką Gdańską, Uniwersytetem Mikołaja Kopernika w Toruniu.

Spółka w 2018 roku kontynuowała projekty B2B w zakresie tworzenia optymalnych receptur, ukierunkowanych na produkty niskotransowe, nieuwodornione, niepalmowe oraz tzw. "Clean label", jak również wprowadzenia nowych produktów i opakowań, a także wsparcia technicznego i technologicznego dla wybranych kluczowych klientów Spółki. W 2018 roku Spółka również intensyfikowała prace związane z rozwojem rynku eksportowego.

Spółka w 2018 roku kontynuowała projekty B2C w zakresie tworzenia nowych produktów (Kujawski z ziołami – 2 nowe warianty, Kujawski tłoczony na zimno – nowe warianty, Smakowita z ziarnami, olej kokosowy) oraz ulepszenia bieżących produktów portfela margarynowego jak i olejowego (Kujawski – wzmocnienie aspektu naturalności, Kujawski tłoczony na zimno – nowe warianty i usprawnienia technologiczne, praca nad nowymi wariantami smakowymi dla Wawrzyńca oraz optymalizacja receptur kostek do pieczenia).

Dodatkowo Spółka współpracuje z zewnętrznymi podwykonawcami w celu rozwoju nowych wariantów smakowych dla marki Wawrzyniec (nowe warianty smakowe i opakowaniowe).

4. AKTUALNA I PRZEWIDYWANA SYTUACJA FINANSOWA GRUPY

Podstawowe wielkości ekonomiczne				
	2018	2017	Zmiana	
			PLN'000	%
Sprzedaż wolumen (tys. Ton)	1 131	1 021	110	11%
Przychody ze sprzedaży produktów i towarów	2 666 877	2 547 505	119 372	5%
Koszty wytworzenia produktów i koszty sprzed. towarów	2 357 856	2 293 962	63 894	3%
Koszty sprzedaży	150 198	146 686	3 512	2%
Koszty ogólnego zarządu	37 733	33 795	3 938	12%
(Zyski)/straty z tytułu instr. pochodnych i różnic kursowych	(688)	21 490	(22 178)	(103%)
Zysk brutto ze sprzedaży	309 021	253 543	55 478	22%
<i>Marża brutto na sprzedaży</i>	<i>11,6%</i>	<i>10,0%</i>	<i>1,60%</i>	<i>16%</i>
Zysk z kontynuowanej działalności operacyjnej	124 944	51 884	73 060	141%
<i>% sprzedaży</i>	<i>4,7%</i>	<i>2,0%</i>	<i>2,70%</i>	<i>135%</i>
EBITDA ⁽¹⁾	150 099	79 725	70 374	88%
<i>% sprzedaży</i>	<i>5,6%</i>	<i>3,1%</i>	<i>2,50%</i>	<i>81%</i>
Zysk przed opodatkowaniem	123 704	51 316	72 388	141%
<i>Rentowność brutto sprzedaży</i>	<i>4,6%</i>	<i>2,0%</i>	<i>2,60%</i>	<i>130%</i>
Zysk netto	99 747	41 276	58 471	142%
<i>Rentowność netto sprzedaży</i>	<i>3,7%</i>	<i>1,6%</i>	<i>2,10%</i>	<i>131%</i>
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	85 913	38 044	47 869	126%
Aktywa trwałe na koniec okresu	303 648	317 901	(14 253)	(4%)
Aktywa obrotowe na koniec okresu	788 008	679 574	108 434	16%
Kapitały własne na koniec okresu	747 106	677 929	69 177	10%
Średni kapitał pracujący ⁽²⁾	430 650	360 279	70 372	20%
<i>dni sprzedaży</i> ⁽³⁾	<i>59</i>	<i>52</i>	<i>7</i>	<i>14%</i>
Kredyty i pożyczki na koniec okresu ⁽⁴⁾	0	0	0	
ROA ⁽⁵⁾	9,5%	4,0%	5,50%	138%
ROE ⁽⁶⁾	14,0%	6,0%	8,00%	133%

Legenda:

- (1) Zysk z kontynuowanej działalności operacyjnej + Amortyzacja
(2) Średni stan na podstawie danych kwartalnych Aktywów obrotowych – Zobowiązania krótkoterminowe + Zobowiązania krótkoterminowe z tytułu kredytów i pożyczek
(3) Średni kapitał pracujący / przychody ze sprzedaży produktów i towarów *365 dni
(4) Zobowiązania krótkoterminowe z tytułu kredytów i pożyczek + Długoterminowe kredyty i pożyczki
(5) Zysk netto / średni stan aktywów (bilans otwarcia, bilans zamknięcia)
(6) Zysk netto / średni stan kapitałów własnych (bilans otwarcia, bilans zamknięcia)

Wynik finansowy ZTK Property Management sp. z o. o. nie wpływa istotnie na sprawozdanie z całkowitych dochodów Grupy.

Wynik finansowy Grupy w 2018 roku jest pod wpływem wyniku segmentu Agri, gdzie marża na przerobie tego surowca była znacznie powyżej wyników uzyskiwanych w roku ubiegłym. Głównym powodem tego stanu jest stosunkowo dobra podaż nasion rzepaku, będąca skutkiem wysokich zbiorów w Polsce w roku 2017 oraz wysokiego importu nasion.

Wartość przychodów ze sprzedaży produktów i towarów w 2018 roku, w porównaniu do roku ubiegłego, wzrosła o 119,4 mln PLN (+5%). Powodem tej zmiany był głównie wzrost wolumenów sprzedaży olejów surowych i rafinowanych oraz śrutę rzepakowej, który łącznie spowodował wzrost wartości sprzedaży o 147,8 mln PLN.

Spadek wartości sprzedaży zanotowały natomiast tłuszcze profesjonalne (-20%), margaryny profesjonalne (-4%) oraz margaryny konsumenckie (-2%), o łączną kwotę 52 mln PLN.

W całym 2018 roku Spółka zdołała sprzedać 1.131 tys. ton swoich produktów, czyli o 11% więcej niż w roku ubiegłym.

Wraz ze wzrostem wartości sprzedaży wzrosła łączna wartość kosztu wytworzenia sprzedanych produktów i kosztu sprzedanych towarów (+3%), co w rezultacie pozwoliło Grupie osiągnąć zysk brutto ze sprzedaży na poziomie 309,0 mln PLN, a marżę brutto na poziomie 11,6% (rok 2017 odpowiednio: 253,5 mln PLN i 10,0%). Nieproporcjonalny wzrost kosztów wytworzenia produktów oraz kosztów sprzedanych towarów w stosunku do wzrostu przychodów ze sprzedaży wynika ze spadku cen nasion rzepaku w 2018 roku, w porównaniu z rokiem poprzednim.

Koszty sprzedaży w 2018 roku wyniosły 151,2 mln PLN i wzrosły o 4,5 mln PLN, co wynika ze wzrostu wolumenu sprzedaży. Nieznaczny wzrost zanotowały koszty ogólnego zarządu, z kwoty 33,3 mln PLN do 37,2 mln PLN.

W okresie sprawozdawczym 2018 roku Grupa wykazała zysk z tytułu wyceny instrumentów pochodnych i różnic kursowych w wysokości 0,7 mln PLN (w 2017 roku 21,5 mln PLN straty). Wynik ten obejmuje: 1,7 mln PLN straty na niezrealizowanych i zrealizowanych różnicach kursowych (w 2017 roku zysk 2,5 mln PLN), 4,4 mln PLN straty na towarowych instrumentach zabezpieczających i pozycji zabezpieczanej (w 2017 roku strata 3,3 mln PLN) oraz 6,8 mln PLN zysku na walutowych instrumentach zabezpieczających (w 2017 roku strata 20,7 mln PLN).

Opis celów stosowania instrumentów zabezpieczających oraz sposób ich ewidencji zaprezentowano w Notach Nr 35 i 36 Sprawozdania Finansowego.

Zysk z działalności operacyjnej w 2018 roku ukształtował się na poziomie 124,9 mln PLN i był o 73,1 mln PLN wyższy (141%) w stosunku do zysku z działalności operacyjnej za 2017 rok. Analogicznie, wzrósł wskaźnik EBITDA z poziomu 79,7 mln PLN do 150,1 mln PLN. Tym samym wzrosła relacja tego wskaźnika do przychodów ze sprzedaży o 2,5 punktu procentowego (z 3,1% w 2017 roku do 5,6% w 2018 roku).

Istotny wpływ na wynik finansowy roku 2017 miała wycena instrumentów zabezpieczających ryzyko towarowe. Na koniec roku 2017, z tego tytułu zostały ujęte w wyniku finansowym straty w wysokości 30,2 mln PLN.

Straty te zostały skompensowane w roku 2018, w momencie realizacji zabezpieczonych ww. instrumentami kontraktów rzeczywistych (firm commitments) na olej i śrutę, które to kontrakty, zgodnie z MSR, nie podlegają wycenie do wartości godziwej na koniec 2017 roku.

W 2017 roku Grupa dokonała częściowej restrukturyzacji stanowisk w obszarze przemysłowym i sprzedażowym. Liczba pracowników objętych restrukturyzacją w 2017 roku wyniosła 10 osób. Łączne koszty restrukturyzacji w 2017 roku wyniosły 638 tys. PLN. W 2018 roku Grupa nie poniosła kosztów restrukturyzacji.

Przepływy pieniężne w działalności operacyjnej w 2018 roku wykazują dodatnią wartość 84,7 mln PLN. (2017: 39,7 mln PLN).

Wartość przepływów pieniężnych w działalności operacyjnej w okresie sprawozdawczym 2018 roku kształtowana była głównie przez następujące zdarzenia:

- a) wzrost wartości zapasów o 171,2 mln PLN dotyczy głównie nasion rzepaku;
- b) wzrost wartości zobowiązań krótkoterminowych (z wyjątkiem pożyczek i kredytów) o 82,4 mln PLN,
- c) wypracowanie zysku netto w wysokości 98,1 mln PLN,
- d) spadek wartości należności o 62,2 mln PLN.

W ramach pozostałych działalności, inwestycyjnej i finansowej, Grupa wykazała ujemne przepływy środków pieniężnych w wysokości odpowiednio 1,2 mln PLN i 35,1 mln PLN. Przepływy te są wynikiem głównie, odpowiednio, zakupów inwestycyjnych (7,6 mln PLN) oraz wypłaty dywidendy (30,6 mln PLN).

Dodatni strumień pieniężny z działalności operacyjnej zdołał pokryć ujemne salda pozostałych działalności, w rezultacie czego na dzień bilansowy Grupa wykazała dodatnie przepływy pieniężne netto w wysokości 49,7 mln PLN, tj. o 92,7 mln PLN wyższe niż na koniec 2017 roku.

Wartość majątku trwałego Grupy na koniec 2018 roku wyniosła 303,6 mln PLN i była niższa o 14,3 mln PLN w porównaniu z końcem roku 2017, głównie z uwagi na bieżące odpisy amortyzacyjne.

Aktywa obrotowe Grupy na koniec roku 2018 osiągnęły wartość 788,0 mln PLN i były wyższe, w relacji do końca roku 2017, o 108,4 mln PLN. Główne zmiany wartościowe w strukturze aktywów obrotowych dotyczą środków pieniężnych (wzrost o 49,7 mln PLN) i zapasów (wzrost o 171,2 mln PLN). Zmiany w wartości zapasów spowodowane są głównie zwiększeniem stanu zapasów nasion rzepaku.

Wskaźnik rentowności aktywów Grupy w 2018 roku, w relacji do roku ubiegłego, wzrósł o 5,5 punktu procentowego, do poziomu 9,5%, natomiast wskaźnik rentowności kapitału zanotował wzrost o 8,0 punktu procentowego, do poziomu 14,0%.

W skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy za 2018 roku nie nastąpiły istotne zmiany w poszczególnych kategoriach wartości aktywów i pasywów, które wynikałyby ze zdarzeń innych jak opisane powyżej.

W najbliższym okresie Grupa nie przewiduje istotnych zmian w aktywach i pasywach, innych niż te, które wynikają z bieżącej działalności.

W 2018 roku Grupa terminowo regulowała własne zobowiązania i realizowała zamierzone przedsięwzięcia.

5. POWIĄZANIA ORGANIZACYJNE LUB KAPITAŁOWE GRUPY

(Informacje o powiązaniach organizacyjnych lub kapitałowych Grupy z innymi podmiotami oraz określenie głównych inwestycji krajowych i zagranicznych (papiery wartościowe, instrumenty finansowe, wartości niematerialne i prawne oraz nieruchomości), w tym inwestycji kapitałowych dokonanych poza grupą kapitałową oraz opis metod ich finansowania)

Na dzień 31 grudnia 2018 roku głównym akcjonariuszem ZT Kruszwica pozostawał podmiot prawa holenderskiego - Koninklijke Bunge Besloten Vennootschap (dalej „KBBV”) z siedzibą w Rotterdamie, w Holandii. KBBV posiada bezpośrednio 14.763.313 akcji Spółki, co stanowi 64,22% jej kapitału zakładowego. Akcje te dają prawo do wykonywania 64,22% głosów na walnym zgromadzeniu Akcjonariuszy Spółki. Podmiotem dominującym w stosunku do KBBV, posiadającym 100% akcji i głosów na walnym zgromadzeniu KBBV, jest firma Bunge Europe S.A. z siedzibą w Luksemburgu. Podmiotem dominującym wobec Bunge Europe S.A. jest firma Bunge Limited z siedzibą w Stanach Zjednoczonych (White Plains, w stanie Nowy Jork). Od 2001 roku akcje Bunge Limited są notowane na Gieldzie Papierów Wartościowych w Nowym Jorku.

Działalność Grupy Bunge obejmuje:

Grupa Bunge prowadzi działalność w ponad 40 krajach świata, zatrudniając 33 tysięcy pracowników. Zakres biznesu Grupy obejmuje m.in.

- a) zakup nasion oleistych i zbóż;
- b) przetwórstwo nasion oleistych w celu pozyskania oleju dla branży spożywczej i biopaliwowej oraz śruty dla branży paszowej;
- c) produkcję olejów konfekcjonowanych, majonezu, margaryn oraz innych produktów konsumenckich;
- d) produkcję pasz dla zwierząt;
- e) handel zbożem i nasionami oleistymi;
- f) przetwórstwo nasion pszenicy oraz kukurydzy dla przemysłu spożywczego i browarniczego;
- g) przetwórstwo trzciny cukrowej i biomasy na cele energetyczne; oraz
- h) sprzedaż nawozów dla producentów rolnych.

Na dzień 31 grudnia 2018 roku kapitał zakładowy spółki zależnej ZTK Property Management sp. z o.o. nie uległ zmianie i wynosił 75.417.000 PLN oraz dzielił się na 1.508.340 udziałów o wartości nominalnej 50 PLN każdy. Spółką dominującą wobec ZTK Property Management jest ZT Kruszwica, która posiada 1.508.340 udziałów, co stanowi 100,00% w kapitale zakładowym.

Szczegółowe informacje na temat transakcji Grupy z podmiotami powiązanymi zostały szczegółowo opisane w Nocie Nr 34 w Skonsolidowanym Sprawozdaniu Finansowym Grupy za rok 2018.

6. TRANSAKCJE ZAWARTE PRZEZ GRUPĘ Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI, NA INNYCH WARUNKACH NIŻ RYNKOWE

(Informacje o istotnych transakcjach zawartych przez Spółkę z podmiotami powiązanymi na innych warunkach niż rynkowe, wraz z ich kwotami oraz informacjami określającymi charakter tych transakcji)

W 2018 roku Grupa nie zawierała transakcji z podmiotami powiązanymi na warunkach, które odbiegałyby od rynkowych.

7. ZNACZĄCE UMOWY DLA DZIAŁALNOŚCI GRUPY

(Informacje o umowach znaczących dla działalności Grupy, w tym znanych Spółce umowach zawartych pomiędzy akcjonariuszami (wspólnikami) oraz umowach ubezpieczenia, współpracy lub kooperacji)

Na potrzeby niniejszej sekcji, jako kryterium uznania umowy za znaczącą przyjęto:

- a) wartość powyżej 10% przychodów netto ze sprzedaży produktów i towarów w roku obrotowym 2018, tj. 266,7 mln PLN – dla umów handlowych (zakupu surowców, materiałów oraz sprzedaży produktów i towarów) zawieranych w ramach regularnej działalności Grupy;
- b) wartość powyżej 10% kapitałów własnych, wg stanu na dzień 31 grudnia 2018 - dla pozostałych typów umów. Kapitał własny Spółki dominującej na koniec grudnia 2018 roku wynosił 747,1 mln PLN.

Wg powyższych kryteriów Spółka zawarła w dniu 11 lipca 2018 roku znaczącą umowę ze spółką LOTOS Biopaliwa sp. z o. o. na okres 3 lat, na łączną wartość ok. 545 mln PLN.

8. INFORMACJE O ZACIĄGNIĘTYCH I WYPOWIEDZIANYCH UMOWACH DOTYCZĄCYCH KREDYTÓW I POŻYCZEK

Na dzień 31 grudnia 2018 roku Grupa nie miała zadłużenia z tytułu kredytów i pożyczek.

Umowa z Koninklijke Bunge B.V. ze Spółką dominującą

W dniu 7 lipca 2014 r. zawarta została Umowa pożyczki krótkoterminowej („Revolving credit facility agreement”) pomiędzy Spółką dominującą (pożyczkobiorcą) i Bunge Finance B.V., z siedzibą w Rotterdamie, Holandia (pożyczkodawcą).

Umowa przewiduje maksymalny poziom zadłużenia o równoważności 350 mln USD, przy czym pożyczka może być udzielana w walutach: PLN, USD i EUR. Pożyczka jest oprocentowana na poziomie właściwej międzybankowej stopy procentowej, powiększonej o marżę. Termin umowy pożyczki uzgodniony został na okres do końca 2014 roku, przy czym Umowa będzie automatycznie przedłużona na okres trzech miesięcy, o ile strony umowy pisemnie nie wypowiedzą warunków umowy w terminie 30 dni przed upływem terminu ważności umowy. Spółka dominująca korzysta z klauzuli automatycznego przedłużenia umowy. Zaciągnięcie pożyczki ma na celu sfinansowanie bieżącej działalności operacyjnej Spółki dominującej, głównie skupu nasion rzepaku, podstawowego surowca do produkcji olejów jadalnych.

W 2018 roku oprocentowanie pożyczki oparte było głównie w oparciu o stawkę WIBOR powiększoną o marżę. Średnie efektywne oprocentowanie pożyczki wynosi około 3,70% rocznie.

Wszelkie rozliczenia w ramach umowy pożyczki dokonywane są z częstotliwością dzienną. Salda zamknięcia głównych rachunków bankowych Spółki podlegają automatycznemu procesowi transferu na rachunek bankowy pożyczkodawcy celem redukcji zadłużenia na koniec tego samego dnia. Służy to zmniejszeniu kosztów finansowych i pozwala w sposób bardziej efektywny korzystać z posiadanych zasobów pieniężnych. W przypadku nadwyżki wypłat nad wpływami debetowe saldo rachunków głównych Spółki dominującej staje się automatycznie kwotą ciągnięcia zwiększającego zaangażowanie Spółki dominującej z tytułu pożyczki.

W związku z przejściem spółki Bunge Finance B.V. przez spółkę Koninklijke Bunge B.V., mającym miejsce w dniu 01.01.2016 roku, stroną w/w umowy pożyczki jest spółka Koninklijke Bunge B.V., z siedzibą w Rotterdamie, Holandia.

Umowa z Koninklijke Bunge B.V. z ZTK Property Management sp. z o. o.

W dniu 6 grudnia 2016 roku została Umowa pożyczki krótkoterminowej („Revolving credit facility agreement and deposit agreement”) pomiędzy ZTK Property Management (pożyczkobiorcą) i Koninklijke Bunge B.V., z siedzibą w Rotterdamie, Holandia (pożyczkodawcą). Na podstawie tej umowy Koninklijke Bunge B.V. udzieliła ZTK Property Management sp. z o.o. pożyczki w kwocie 1 MLN USD z przeznaczeniem na finansowanie kapitału obrotowego Spółki, przy czym Spółka ma możliwość uzyskania pożyczki w walucie PLN. Pożyczka jest oprocentowana na poziomie stawki Libor, powiększonej o marżę. Termin umowy pożyczki uzgodniony został na okres od 1 grudnia 2016 roku do 1 stycznia 2018 roku. Umowa pożyczki będzie automatycznie przedłużona na okres trzech miesięcy, o ile strony umowy pisemnie nie wypowiedzą warunków umowy w terminie 30 dni przed upływem terminu ważności umowy. Spółka korzysta z klauzuli automatycznego przedłużenia umowy.

Zobowiązania z tytułu pożyczek.

Pożyczkodawca	Siedziba	Kwota pożyczki wg umowy			Zadłużenie na 31.12.2018
		dane w tys.	waluta	termin spłaty	tys. PLN
Koninklijke Bunge B.V.	Rotterdam, Holandia	350 000	USD lub ekwiwalent	01.03.2019	0
Koninklijke Bunge B.V.	Rotterdam, Holandia	1 000	USD lub ekwiwalent	01.04.2018	0
Razem		351 000	USD lub ekwiwalent		0

9. INFORMACJE O UDZIELONYCH POŻYCZKACH

(Informacje o udzielonych pożyczkach, ze szczególnym uwzględnieniem pożyczek udzielonych jednostkom powiązanim Grupy, z podaniem co najmniej ich kwoty, rodzaju i wysokości stopy procentowej, waluty i terminu wymagalności)

Na dzień 31 grudnia 2018 roku Grupa nie miała należności z tytułu udzielonych pożyczek.

10. INFORMACJE O UDZIELONYCH I OTRZYMANYCH PORĘCZENIACH I GWARANCJACH

W 2018 roku na zlecenie Spółki dominującej banki współpracujące wystawiły następujące gwarancje bankowe:

Nazwa banku	Siedziba	Numer gwarancji	Kwota udzielonej gwarancji		Termin ważności
			Kwota	Waluta	
Bank Handlowy w Warszawie S.A.	Warszawa	GK18-1100012	782.250,00	PLN	23.03.2020
Bank Handlowy w Warszawie S.A.	Warszawa	GK15-1820020	264 207,00	PLN	06.08.2019

Gwarancje GK18-1100012 i GK15-1820020 wystawione zostały na rzecz Agencji Rezerw Materiałowych.

W dniu 17 listopada 2016 roku Spółka udzieliła poręczenia za potencjalne zobowiązania reprivatyzacyjne spółki ZTK Property Management sp. z o.o., wynikające z umowy sprzedaży nieruchomości, położonych w Warszawie, przy ul. Radzymińskiej, do łącznej maksymalnej wartości 5,5 mln PLN, zawartej przez spółkę ZTK Property Management. Poręczenie zostało udzielone do dnia 31 grudnia 2022 roku.

W dniu 11 sierpnia 2017 roku Spółka udzieliła poręczenia spółce zależnej ZTK Property Management sp. z o.o. do kwoty 600 tys. PLN, za wywiązanie się spółki zależnej ze zobowiązań wynikających z Umowy najmu pomieszczeń biurowych w Warszawie. Poręczenie jest skuteczne w okresie obowiązywania Umowy najmu, zawartej na czas określony do dnia 1 sierpnia 2021 roku lub do terminu jej rozwiązania.

W dniu 21 grudnia 2018 roku Spółka udzieliła poręczenia spółce zależnej Bunge Polska sp. z o. o. do kwoty 15,1 mln PLN, za wywiązanie się spółki zależnej z zobowiązań wynikających z umowy Porozumienia z dnia 21 grudnia 2018 roku, które przewiduje zapłatę za rozwiązanie umowy. Poręczenie zostało udzielone do dnia 31 marca 2019 roku.

11. WPŁYWY Z EMISJI

(Opis wykorzystania przez Spółkę wpływów z emisji do chwili sporządzenia sprawozdania z działalności)

W 2018 roku Grupa nie emitowała akcji/udziałów.

12. OBJAŚNIENIE RÓŻNIC POMIĘDZY WYNIKAMI FINANSOWYMI A WCZEŚNIEJ PUBLIKOWANYMI PROGNOZAMI WYNIKÓW NA DANY ROK

W 2018 roku Grupa nie publikowała prognoz finansowych.

13. CZYNNIKI RYZYKA I ZAGROŻENIA

Czynniki ryzyka oraz zagrożenia zostały opisane w Skonsolidowanym Sprawozdaniu Finansowym Grupy za rok 2018 w nocy nr 38.

14. OCENA ZARZĄDZANIA ZASOBAMI FINANSOWYMI, OKREŚLENIE EWENTUALNYCH ZAGROŻEŃ

(Ocena dotycząca zarządzania zasobami finansowymi, ze szczególnym uwzględnieniem zdolności wywiązywania się z zaciągniętych zobowiązań, oraz określenie ewentualnych zagrożeń i działań, jakie Spółka podjęła lub zamierza podjąć w celu przeciwdziałania tym zagrożeniom)

Źródła finansowania działalności Grupy

Źródło	2018-12-31		2017-12-31		Zmiana	
	tys. PLN	%	tys. PLN	%	tys. PLN	p.p.
Kapitały własne	747 106	68,44%	677 929	67,96%	69 177	0,47
Zobowiązania długoterminowe	5 629	0,52%	7 488	0,75%	-1 859	-0,24
Kredyty i pożyczki krótkoterminowe	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00
Zobowiązania krótkoterminowe	338 921	31,05%	312 058	31,28%	26 863	-0,24
R a z e m	1 091 656	100,00%	997 475	100,00%	94 181	

W strukturze źródeł finansowania działalności Grupy w 2018 roku kapitały własne w 68,4% stanowiły źródło finansowania działalności Grupy (2017 rok: 68,0%). Zobowiązania długoterminowe i krótkoterminowe nie wykazały istotnych zmian w tym zakresie. W 2018 roku struktura źródeł finansowania Grupy nie zmieniła się istotnie w porównaniu z 2017 rokiem.

Zarówno na koniec roku 2018 jak i 2017 Grupa nie wykazywała kredytów i pożyczek, finansując swój kapitał pracujący własnymi środkami pieniężnymi i zobowiązaniami.

Podobnie jak w latach ubiegłych, prezentowane w bilansie należności z tytułu dostaw nie obejmują wierzytelności objętych faktoringiem pełnym (bez regresu ryzyka do zbywcy). Wartość tych wierzytelności na koniec 2018 roku wyniosła 172 mln PLN i była wyższa, w stosunku do końca roku 2017, o 9 mln PLN. Dzięki faktoringowi, jako źródłu finansowania działalności, Grupa poprawia swoją płynność finansową oraz redukuje ryzyko kupieckie.

Grupa posiada pełną zdolność do wywiązywania się ze swoich zobowiązań. Wszelkie zobowiązania, zarówno w stosunku do dostawców, podmiotów powiązanych, banków jak i zobowiązania publiczno-prawne Grupa regulowała terminowo. Brak jest przesłanek, które mogłyby wskazywać na istnienie zagrożeń w tym zakresie.

15. OCENA MOŻLIWOŚCI REALIZACJI ZAMIERZEŃ INWESTYCYJNYCH, W TYM INWESTYCJI KAPITAŁOWYCH

(Ocena możliwości realizacji zamierzeń inwestycyjnych, w tym inwestycji kapitałowych, w porównaniu do wielkości posiadanych środków, z uwzględnieniem możliwych zmian w strukturze finansowania tej działalności)

Kluczowym elementem strategii inwestycyjnej Spółki w roku 2018 była optymalizacja infrastruktury produkcyjnej w segmencie wyrobów konsumenckich oraz przerobu nasion. Realizowane projekty inwestycyjne były ukierunkowane głównie na utrzymanie i poprawę niezawodności technicznej oraz redukcję kosztów wytwarzania. Nieodłącznym celem inwestycji było też spełnienie nowych wymogów legislacyjnych oraz poprawa stanu bezpieczeństwa pracy i ochrony środowiska. W 2018 roku nakłady inwestycyjne w majątek trwały, z wyłączeniem inwestycji kapitałowych w Spółce, zamknęły się wartością 12,24 mln PLN.

Przedmiotem realizowanych inwestycji były m.in.:

a) w Zakładzie w Brzegu:

- zakup nowej linii do napełniania oleju kokosowego i innych marynat z ziołami,
- montaż automatycznej owijarki,
- wymiana kompensatora i modernizacja systemu wody barometrycznej,
- optymalizacja zużycia energii elektrycznej poprzez modernizację i wymianę urządzeń,
- modernizacja linii przerobu nasion Inu w celu uzyskania większej wydajności i lepszej jakości oleju,

b) w Zakładzie w Kobylnikach:

- wymiana generatora pary i modyfikacja instalacji parowej,
- zainstalowanie nowych przenośników łańcuchowych wraz z modernizacją układów sterowniczych i pneumatycznych,
- wymiana skraplaczy,
- modernizacja linii rafinacji oleju,
- wykonanie nowej linii technologicznej do czyszczenia i mielenia odpadów,
- wykonanie instalacji oświetlenia awaryjno-ewakuacyjnego.

W kolejnych latach Spółka planuje przede wszystkim inwestycje modernizacyjne i odtworzeniowe w ramach posiadanego rzeczowego majątku trwałego, bez udziału istotnych bezpośrednich inwestycji kapitałowych w innych podmiotach.

Plany inwestycyjne finansowane będą w pierwszej kolejności środkami własnymi (z zysków lat ubiegłych) oraz z dokonywanych odpisów umorzeniowych. Niezależnie od środków własnych, Spółka dysponuje możliwością pozyskiwania dodatkowych funduszy ze źródeł zewnętrznych w ramach niewykorzystanych limitów umów pożyczkowo-kredytowych. Jednakże, źródła te mogą stanowić wyłącznie doraźny sposób pokrywania wydatków inwestycyjnych. Strategią Spółki jest bowiem równoważenie bilansu poprzez pokrywanie długoterminowych aktywów adekwatną wielkością kapitałów własnych i/lub długoterminowych zobowiązań. Na chwilę obecną równowaga ta jest zachowana i brak jest przesłanek wskazujących na ryzyko jej istotnego naruszenia.

16. OCENA CZYNNIKÓW I NIETYPOWYCH ZDARZEŃ MAJĄCYCH WPŁYW NA WYNIK Z DZIAŁALNOŚCI W 2018 ROKU Z OKREŚLENIEM STOPNIA WPŁYWU TYCH CZYNNIKÓW LUB NIETYPOWYCH ZDARZEŃ NA OSIĄGNIĘTY WYNIK

W strukturze przychodów ze sprzedaży produktów i towarów Grupy w 2018 roku nie odnotowano istotnych zmian w stosunku do roku ubiegłego, za wyjątkiem wzrostu wolumenów margaryn i tłuszczów profesjonalnych o ponad 10%. Spadek cen sprzedaży olejów surowych i rafinowanych został zniwelowany wzrostem wolumenów sprzedaży tych wyrobów. W rezultacie, wartość sprzedaży produktów i towarów była o 119 mln PLN wyższa niż w roku poprzednim.

Czynnikiem istotnie wpływającym na wynik z działalności operacyjnej Grupy są zbiory nasion rzepaku w Polsce oraz krajach ościennych. Ilość zebranych plonów determinuje cenę zakupu surowca a tym samym ma znaczący wpływ na kształtowanie się poziomu realizowanej marży na sprzedaży, przede wszystkim wyrobów konsumenckich.

Wynik finansowy pierwszej połowy roku 2018 był odzwierciedleniem wysokiej produkcji rzepaku z 2017 roku (ok. 2,8 mln ton). W drugiej połowie roku 2018, zbiory nasion rzepaku (2,3 mln ton), były niższe niż w 2017 głównie z powodu mniejszych zasiewów. W związku ze stosunkowo wysoką podażą nasion rzepaku, Grupa nie miała problemu z pozyskaniem surowca na rynku krajowym.

Grupa nadal wykonuje postanowienia umów zawartych we wrześniu 2010 roku z Bunge Polska, na mocy których nastąpiła integracja działalności handlowej, dystrybucyjnej i marketingowej (umowy konsolidacji sprzedaży) obu podmiotów w zakresie sprzedaży produktów konsumenckich. W 2012 roku Grupa przejęła wszystkie umowy sprzedaży produktów Bunge Polska, stając się tym samym jedynym dystrybutorem produktów tej spółki.

W prowadzonej działalności Grupa wykorzystuje instrumenty pochodne, których celem jest zabezpieczenie dwóch kluczowych, z perspektywy biznesu, rodzajów ryzyka: kursu wymiany walut oraz wahań cen surowców na rynkach międzynarodowych. Dla zabezpieczenia przed ryzykiem kursowym przyszłych przepływów pieniężnych związanych z zakupami i sprzedażą, wyrażonych lub denominowanych w walutach obcych, jak również sald należności i zobowiązań, stosowane są walutowe kontrakty terminowe typu Forward. Dla ograniczenia ryzyka zmiany cen surowców, tym samym zapewnienia realizacji planowanych marż, Grupa zawiera terminowe kontrakty towarowe zabezpieczające ww. ekspozycję.

W 2018 roku Grupa zawierała umowy z dostawcami nasion rzepaku, które miały charakter towarowych instrumentów pochodnych, gdzie instrumentem bazowym były ceny giełdowe notowań z rynku MATIF. Dostawcy, w ramach ustalonego w umowie okresu, mają prawo wyboru dnia notowań rynku MATIF, ustalając tym samym ostateczną cenę sprzedaży nasion.

Dzięki powyższym instrumentom Grupa niweluje wpływ wahań cen produktów i surowców oraz kursów walut na wynik finansowy.

Grupa nie odnotowała innych czynników i nietypowych zdarzeń, które miałyby istotny wpływ na osiągnięte przez nią wyniki finansowe w okresie sprawozdawczym 2018.

17. CHARAKTERYSTYKA CZYNNIKÓW ISTOTNYCH DLA ROZWOJU GRUPY ORAZ PERSPEKTYWY ROZWOJU DZIAŁALNOŚCI GRUPY

(Charakterystyka zewnętrznych i wewnętrznych czynników istotnych dla rozwoju oraz opis perspektyw rozwoju działalności Grupy co najmniej do końca roku obrotowego następującego po roku obrotowym, za który sporządzono sprawozdanie finansowe, z uwzględnieniem elementów strategii rynkowej)

Najbardziej istotne czynniki determinujące rozwój oraz wyniki finansowe Grupy to:

- a) koszt surowców – nasion rzepaku i olejów tropikalnych,
- b) dostępność nasion rzepaku,
- c) ceny sprzedaży oleju rzepakowego luzem,
- d) kompensacja wzrostu cen surowca wyższymi cenami produktów finalnych,
- e) ceny sprzedaży śruty rzepakowej,
- f) wolumen sprzedaży produkcji podstawowej,
- g) kursy walut.

Ceny zakupu głównych surowców wykorzystywanych przez Grupę są cenami określanymi na światowych giełdach towarowych. W przypadku produktów masowych Grupy (oleje luzem i śruta rzepakowa) ich ceny sprzedaży są ściśle skorelowane z cenami surowców, co w efekcie pozwala w znacznym stopniu kompensować wzrosty cen tych surowców. W przypadku produktów konsumenckich i profesjonalnych wrażliwość ich cen sprzedaży na zmianę cen surowców na rynkach światowych jest zdecydowanie mniejsza. Skutkuje to opóźnieniem kompensaty wyższych kosztów surowca wyższymi cenami sprzedaży produktów finalnych. Spowodowane jest to ograniczoną zdolnością konsumentów dla akceptacji podwyżek cen detalicznych nabywanych przez nich produktów. W przypadku natomiast spadku cen surowca, Grupa ma możliwość zdyskontowania efektu mniejszej wrażliwości cen sprzedaży wyrobów na zmianę cen surowców.

Przewiduje się, że głównymi czynnikami determinującymi wyniki finansowe Grupy w kolejnych latach będą: cena oraz dostępność nasion rzepaku z przyszłych zbiorów oraz zmiany cen olejów tropikalnych.

Istotnym czynnikiem mającym istotny wpływ na kształtowanie się przyszłych wyników Grupy są kursy walutowe. Umacnianie lub osłabianie się złotego adekwatnie poprawia lub pogarsza konkurencyjność produktów własnych Grupy na rynkach zagranicznych. Ponieważ ceny głównych surowców ustalone są na globalnych rynkach towarowych, efekt jakichkolwiek zmian w cenach potęgowany jest dodatkowymi możliwymi wahaniami kursów walut. Założywszy, że zmiany w cenach produktów konfekcjonowanych oferowanych przez Spółkę dominującą na rynku krajowym nie ulegają dynamicznym i znacznym zmianom, brak możliwie szybkiej reakcji na bieżące wahania kursów walut i związane z tym korekty cen produktów finalnych stanowią dla Grupy istotne ryzyko

Ze względu na istotnie zmniejszające się w ostatnich dwóch latach zapotrzebowanie na zewnętrzne środki finansowe, coraz mniejsze znaczenie na wyniki finansowe Grupy mają elementy polityki monetarnej.

Grupa konsekwentnie dąży do minimalizacji własnego kapitału obrotowego, głównie w celu ograniczenia zapotrzebowania na zewnętrzne źródła finansowania a tym samym do poprawy wskaźników efektywności oraz dochodowości, a także do zmniejszenia ekspozycji na wahania stóp procentowych na rynku międzybankowym.

18. STRATEGIA ROZWOJU GRUPY KAPITAŁOWEJ ORAZ DZIAŁANIA PODJĘTE W RAMACH JEJ REALIZACJI

Strategia rozwoju Grupy koncentruje się na rozwoju jakościowym i ilościowym dwóch segmentów działalności, tj:

AGRI - w ramach tego segmentu Grupa zamierza umacniać swoją pozycję rynkową w dotychczasowych biznesach na rynku krajowym, tj. produkcji biopaliw i sprzedaży śruty rzepakowej, przy jednoczesnych inwestycjach w rozwój mocy produkcyjnych, zapewniających zwiększenie ich efektywności operacyjnej. Grupa będzie kontynuować wysiłki ukierunkowane na wzmacnianie swojej przewagi konkurencyjnej w zakresie jakości i zapewnienia terminowości dostaw.

FOOD – przewiduje się dalsze inwestycje w kluczowe marki Grupy (m. innymi Kujawski, Oliwier, Smakowita, Masło Roślinne, Optima), rozwój nowych produktów, w tym funkcjonalnych, co ma na celu umocnienie silnej pozycji rynkowej w olejach konsumenckich oraz zwiększenie udziału w krajowym rynku margaryn i miksów. W zakresie produktów profesjonalnych działania Grupy koncentrować się będą na rozwoju rynku krajowego i zagranicznego oraz na zaangażowaniu w rozwój systemu ich dystrybucji.

W 2018 roku Grupa podejmowała działania ukierunkowane na realizację strategii rozwoju we wszystkich ww. obszarach.

19. ZMIANY W PODSTAWOWYCH ZASADACH ZARZĄDZANIA PRZEDSIĘBIORSTWEM GRUPY

Nie wystąpiły

20. UMOWY ZAWARTE MIĘDZY GRUPĄ A OSOBAMI ZARZĄDZAJĄCYMI, PRZEWIDUJĄCE REKOMPENSATĘ W PRZYPADKU ICH REZYGNACJI LUB ZWOLNIENIA Z ZAJMOWANEGO STANOWISKA BEZ WAŻNEJ PRZYCZYNY LUB GDY ICH ODWOŁANIE LUB ZWOLNIENIE NASTĘPUJE Z POWODU POŁĄCZENIA GRUPY PRZEZ PRZEJĘCIE

Grupa nie zawarła z osobami zarządzającymi umów przewidujących rekompensatę w przypadku ich rezygnacji lub zwolnienia z zajmowanego stanowiska bez ważnej przyczyny lub gdy ich odwołanie lub zwolnienie następuje z powodu połączenia Grupy przez przejęcie.

21. WYNAGRODZENIA, NAGRODY I INNE KORZYŚCI OTRZYMANE PRZEZ OSOBY ZARZĄDZAJĄCE I NADZORUJĄCE GRUPĘ

(Wartość wynagrodzeń, nagród lub korzyści, w tym wynikających z programów motywacyjnych lub premiovych opartych na kapitale Grupy, w tym programów opartych na obligacjach z prawem pierwszeństwa, zamiennych, warrantach subskrypcyjnych (w pieniądzu, naturze lub jakiegokolwiek innej formie), wypłaconych, należnych lub potencjalnie należnych, odrębnie dla każdej z osób zarządzających i nadzorujących Grupę w przedsiębiorstwie Grupy, bez względu na to, czy odpowiednio były one zaliczane w koszty, czy też wynikały z podziału zysku; w przypadku gdy Grupa jest jednostką dominującą lub znaczący inwestor - oddzielnie informacje o wartości wynagrodzeń i nagród otrzymanych z tytułu pełnienia funkcji we władzach jednostek podporządkowanych; jeżeli odpowiednie informacje zostały przedstawione w sprawozdaniu finansowym - obowiązek uznaje się za spełniony poprzez wskazanie miejsca ich zamieszczenia w sprawozdaniu finansowym)

Wynagrodzenia, nagrody oraz inne korzyści otrzymane przez osoby zarządzające i nadzorujące Grupę zostały zaprezentowane w Skonsolidowanym Sprawozdaniu Finansowym Grupy za 2018 rok w nocie nr 40.

22. INFORMACJE O ŁĄCZNEJ LICZBIE I WARTOŚCI NOMINALNEJ WSZYSTKICH AKCJI GRUPY ORAZ AKCJI I UDZIAŁÓW W JEDNOSTKACH POWIĄZANYCH GRUPY, BĘDĄCYCH W POSIADANIU OSÓB ZARZĄDZAJĄCYCH I NADZORUJĄCYCH EMITENTA

Zgodnie z informacjami posiadanymi przez Grupę, według stanu na dzień przekazania niniejszego sprawozdania do publicznej wiadomości, członkowie Zarządu oraz Rady Nadzorczej Emitenta nie posiadali akcji ZT Kruszwica oraz udziałów i akcji w jednostkach powiązanych z ZT Kruszwica.

23. INFORMACJE O ZNANYCH SPÓŁCE UMOWACH W WYNIKU KTÓRYCH MOGĄ W PRZYSZŁOŚCI NASTĄPIĆ ZMIANY W PROPORCJACH POSIADANYCH AKCJI PRZEZ DOTYCHCZASOWYCH AKCJONARIUSZY LUB OBLIGATORIUSZY

(Informacje o znanych Grupie umowach (w tym również zawartych po dniu bilansowym) w wyniku których mogą w przyszłości nastąpić zmiany w proporcjach posiadanych akcji przez dotychczasowych akcjonariuszy i obligatariuszy)

Zgodnie z informacjami posiadanymi przez Grupę, według stanu na dzień przekazania niniejszego sprawozdania, Grupie nie są znane umowy, w wyniku których mogą w przyszłości nastąpić zmiany w proporcjach posiadanych akcji przez dotychczasowych akcjonariuszy.

24. INFORMACJE O SYSTEMIE KONTROLI PROGRAMÓW AKCJI PRACOWNICZYCH

Grupa nie posiada programów akcji pracowniczych.

25. WSKAZANIE POSTĘPOWAŃ TOCZĄCYCH SIĘ PRZED SĄDEM, ORGANEM WŁAŚCIWYM DLA POSTĘPOWANIA ARBITRAŻOWEGO LUB ORGANEM ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ

(Z uwzględnieniem informacji w zakresie: (i) postępowań dotyczącego zobowiązań albo wierzytelności Grupy lub jednostki od niej zależnej, których wartość stanowi co najmniej 10% kapitałów własnych Grupy, (ii) dwu lub więcej postępowań dotyczących zobowiązań oraz wierzytelności, których łączna wartość stanowi odpowiednio co najmniej 10% kapitałów własnych Grupy.)

W 2018 roku nie występowały tego typu postępowania.

26. NABYCIE AKCJI WŁASNYCH

(Informacje o nabyciu udziałów (akcji) własnych, a w szczególności celu ich nabycia, liczbie i wartości nominalnej, ze wskazaniem, jaką część kapitału zakładowego reprezentują, cenie nabycia oraz cenie sprzedaży tych udziałów (akcji) w przypadku ich zbycia)

W 2018 roku Spółka dominująca nie nabywała akcji własnych.

27. INFORMACJE O POSIADANYCH PRZEZ GRUPĘ ZAKŁADACH

W 2018 roku Grupa prowadziła działalność produkcyjną w dwóch lokalizacjach na terenie kraju:

- a) w zakładzie produkcyjnym w Kobylnikach, k/Kruszwicy;
- b) w zakładzie produkcyjnym w Brzegu.

Zakład Produkcyjny w Kobylnikach prowadził działalności w zakresie: przetwórstwa nasion rzepaku, rafinacji i rozlewu olejów roślinnych, produkcji margaryn i tłuszczów profesjonalnych i komponentów margarynowych.

Zakład Produkcyjny w Brzegu prowadził działalności w zakresie: przetwórstwa nasion rzepaku, rafinacji i rozlewu olejów roślinnych.

28. INFORMACJE O INSTRUMENTACH FINANSOWYCH W ZAKRESIE RYZYKA ORAZ PRZYJĘTYCH PRZEZ GRUPĘ CELACH I METODACH ZARZĄDZANIA RYZYKIEM FINANSOWYM

(Informacje o instrumentach finansowych w zakresie:

- a) *ryzyka: zmiany cen, kredytowego, istotnych zakłóceń przepływów środków pieniężnych oraz utraty płynności finansowej, na jakie narażona jest jednostka;*
- b) *przyjętych przez Spółkę celach i metodach zarządzania ryzykiem finansowym, łącznie z metodami zabezpieczenia istotnych rodzajów planowanych transakcji, dla których stosowana jest rachunkowość zabezpieczeń).*

Informacje o instrumentach finansowych w zakresie ryzyka oraz przyjętych przez Grupę celach i metodach zarządzania ryzykiem finansowym zostały opisane w Notach Nr 35 i 36 Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego Grupy za rok 2018.

29. CHARAKTERYSTYKA STRUKTURY AKTYWÓW I PASYWÓW SKONSOLIDOWANEGO BILANSU, W TYM Z PUNKTU WIDZENIA PŁYNNOŚCI GRUPY

Struktura zarówno aktywów jak i pasywów na koniec grudnia 2018 roku nie uległa istotnej zmianie w porównaniu do grudnia roku 2017. Na koniec 2018 roku suma bilansowa w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej Grupy, w stosunku do końca roku poprzedniego, uległa obniżeniu o 94,2 mln PLN, tj. o 9,4%.

Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej – Aktywa Grupy

	Koniec okresu 31/12/2018	Koniec okresu 31/12/2017	Udział w aktywach 2018	Udział w aktywach 2017	Zmiana
Aktywa trwałe					
Rzeczowe aktywa trwałe	197 623	207 792	18,1%	20,8%	-10 169
Nieruchomości inwestycyjne	3 350	3 559	0,3%	0,4%	-209
Wartość firmy	83 793	83 793	7,7%	8,4%	0
Wartości niematerialne	7 076	9 245	0,6%	0,9%	-2 169
Długoterminowe aktywa finansowe	6	8	0,0%	0,0%	-2
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	10 767	12 453	1,0%	1,2%	-1 686
Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe	0	18	0,0%	0,0%	-18
Długoterminowe należności pozostałe	1 033	1 033	0,1%	0,1%	0
	303 648	317 901	27,8%	31,9%	-14 253
Aktywa obrotowe					
Rzeczowe aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży	0	9 863	0,0%	1,0%	-9 863
Zapasy	450 152	278 957	41,2%	28,0%	171 195
Należności z tytułu dostaw i usług	87 097	94 526	8,0%	9,5%	-7 429
Należności pozostałe	4 444	59 304	0,4%	5,9%	-54 860
Krótkoterminowe aktywa finansowe	12 152	51 574	1,1%	5,2%	-39 422
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	233 909	184 217	21,4%	18,5%	49 692
Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	254	1 133	0,0%	0,1%	-879
	788 008	679 574	72,2%	68,1%	108 434
Aktywa razem	1 091 656	997 475	100,0%	100,0%	94 181

Dane finansowe ZTK Property Management sp. z o. o. nie wpływają istotnie na aktywa w sprawozdaniu z sytuacji finansowej Grupy.

Na koniec 2018 roku główną pozycję w aktywach Grupy stanowią zapasy (41%), w tym przede wszystkim nasiona rzepaku 298 mln PLN (na dzień 31 grudnia 2017 roku: 90 mln PLN). Wzrost zapasów nasion rzepaku spowodowany był wyższą dostępnością surowca.

Kolejną istotną pozycją w aktywach Grupy są rzeczowe aktywa trwałe (udział 18,1%), których wartość uległa obniżeniu o 10,2 mln PLN.

Należności z tytułu dostaw i usług utrzymały się na zbliżonym poziomie w stosunku do ubiegłego roku.

Na dzień bilansowy 31 grudnia 2018 roku Grupa wykazała depozyt środków pieniężnych w wysokości 233,1 mln PLN, co stanowi wzrost o 49,7 mln PLN w stosunku do końca 2017 roku. Udział środków pieniężnych w aktywach Grupy stanowi 21,4%.

Na dzień 31 grudnia 2018 roku wartość godziwa instrumentów pochodnych posiadanych przez Grupę, zaprezentowana w krótkoterminowych aktywach finansowych, wynosiła 11,1 mln PLN (na dzień 31 grudnia 2017 roku: 51,6 mln PLN).

Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej – Pasywa Grupy

	Koniec okresu 31/12/2018	Koniec okresu 31/12/2017	Udział w aktywach 2018	Udział w aktywach 2017	Zmiana
	PLN '000	PLN '000	%	%	PLN '000
Kapitał własny					
Kapitał podstawowy	185 076	185 076	17,0%	18,6%	0
Nadwyżka ze sprzedaży akcji	245 401	245 401	22,5%	24,6%	0
Kapitał rezerwowy	151 481	141 382	13,9%	14,2%	10 099
Zyski zatrzymane	165 148	106 070	15,1%	10,6%	59 078
Kapitały przypadające na udziały niekontrolujące					
	747 106	677 929	68,4%	68,0%	69 177
Zobowiązania długoterminowe					
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	5 349	5 188	0,5%	0,5%	161
Pozostałe rezerwy	260	2 286	0,0%	0,2%	-2 026
Pozostałe zobowiązania długoterminowe	20	14	0,0%	0,0%	6
	5 629	7 488	0,5%	0,8%	-1 859
Zobowiązania krótkoterminowe					
Rezerwy	5 325	1 012	0,5%	0,1%	4 313
Krótkoterminowe kredyty i pożyczki	0	0	0,0%	0,0%	0
Zobowiązania finansowe	8 926	72 585	0,8%	7,3%	-63 659
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	20 296	13 874	1,9%	1,4%	6 422
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	295 779	215 759	27,1%	21,6%	80 020
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego	6 455	2 527	0,6%	0,3%	3 928
Pozostałe zobowiązania krótkoterminowe	2 140	6 301	0,2%	0,6%	-4 161
	338 921	312 058	31,0%	31,3%	26 863
Pasywa razem	1 091 656	997 475	100,0%	100,0%	94 181

Dane finansowe ZTK Property Management sp. z o. o. nie wpływają istotnie na pasywa w sprawozdaniu z sytuacji finansowej Grupy. Zmiana kapitału własnego Grupy wynika z wypłaconej w 2018 roku przez Spółkę dominującą dywidendy w wysokości 30,6 mln PLN, z wypracowanego zysku netto Grupy w wysokości 98,1 mln PLN oraz korekty zysków zatrzymanych 1,6 mln PLN.

Na koniec grudnia 2018 roku, udział zobowiązań długoterminowych Grupy utrzymał się na zbliżonym poziomie w stosunku do roku ubiegłego.

W pozycji Zobowiązania finansowe, na koniec 2018 roku Grupa ujęła zobowiązania z tytułu wyceny wartości godziwej walutowych i towarowych instrumentów pochodnych, o wartości 63,7 mln PLN niższej niż w 2017 roku.

Na koniec grudnia 2018 roku zobowiązania z tytułu dostaw i usług wzrosły o 80,0 mln PLN w porównaniu z końcem grudnia 2017 roku.

30. WAŻNIEJSZE ZDARZENIA MAJĄCE ZNACZĄCY WPŁYW NA DZIAŁALNOŚĆ ORAZ WYNIKI FINANSOWE GRUPY KAPITAŁOWEJ EMITENTA W ROKU

Zdarzenia mające znaczący wpływ na działalność oraz wyniki finansowe Grupy w roku 2018 zostały opisane w pkt 16 niniejszego Sprawozdania.

31. OPIS STRUKTURY GŁÓWNYCH LOKAT KAPITAŁOWYCH LUB GŁÓWNYCH INWESTYCJI KAPITAŁOWYCH DOKONANYCH W RAMACH GRUPY

Grupa nie posiada inwestycji kapitałowych.

Wolne środki pieniężne Grupy deponowane są na wydzielonym rachunku bankowym i podlegają oprocentowaniu zgodnie z umową Revolving Credit Facility Agreement z Koninklijke Bunge B.V.

32. OPIS ORGANIZACJI KAPITAŁOWEJ EMITENTA ZE WSKAZANIEM JEDNOSTEK PODLEGAJĄCYCH KONSOLIDACJI ORAZ OPIS ZMIAN W ORGANIZACJI GRUPY KAPITAŁOWEJ EMITENTA WRAZ Z PODANIEM ICH PRZYCZYŃ

Szczegółowy opis organizacji Grupy ujęty został w notach nr 1, 18 Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego Grupy za 2018 rok.

33. CHARAKTERYSTYKA POLITYKI W ZAKRESIE KIERUNKÓW ROZWOJU GRUPY KAPITAŁOWEJ EMITENTA

Charakterystyka polityki w zakresie kierunków rozwoju Grupy ujęta została w pkt 17 niniejszego Sprawozdania.

34. OPIS ISTOTNYCH POZYCJI POZABILANSOWYCH W UJĘCIU PODMIOTOWYM, PRZEDMIOTOWYM I WARTOŚCIOWYM

Istotne pozycje pozabilansowe nie wystąpiły.

35. INFORMACJE O UMOWACH ZAWARTYCH PRZEZ SPÓŁKĘ DOMINUJĄCĄ Z PODMIOTEM UPRAWNIONYM DO BADANIA SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH

- a) *Data zawarcia przez Spółkę umowy, z podmiotem uprawnionym do badania sprawozdań finansowych, o dokonanie badania lub przeglądu sprawozdania finansowego lub skonsolidowanego sprawozdania finansowego oraz okres, na jaki została zawarta ta umowa.*

Umowa o przegląd półrocznego skonsolidowanego i jednostkowego sprawozdania finansowego za okres 6 miesięcy, zakończony 30 czerwca 2018 roku, została zawarta z Deloitte Audit Sp. z o. o. Sp. k. z siedzibą w Warszawie, w dniu 13 lipca 2018 roku. Zakres przeglądu obejmuje jednostkowe i skonsolidowane sprawozdanie sporządzone zgodnie z MSSF/MSR.

Umowa o badanie rocznego jednostkowego i skonsolidowanego sprawozdania finansowego za okres 12 miesięcy, zakończony 31 grudnia 2018 roku, została zawarta z Deloitte Audit Sp. z o. o. Sp. k. z siedzibą w Warszawie, w dniu 3 stycznia 2019 roku. Zakres badania obejmuje pełne sprawozdanie jednostkowe i skonsolidowane, sporządzone zgodnie z MSSF/MSR.

- b) *Organ, który dokonał wyboru firmy audytorskiej.*

Rada Nadzorcza Spółki, w dniu 18 kwietnia 2018 r., podjęła uchwałę nr 10/2018 o wyborze firmy audytorskiej do badania jednostkowych sprawozdań finansowych Spółki oraz skonsolidowanych sprawozdań Grupy Kapitałowej za lata obrotowe 2018 oraz 2019.

- c) *Łączna wysokość wynagrodzenia, wynikającego z umowy z podmiotem uprawnionym do badania sprawozdań finansowych, należnego lub wypłaconego z tytułu badania i przeglądu sprawozdania finansowego oraz, jeżeli Grupa sporządza skonsolidowane sprawozdanie finansowe, z tytułu badania i przeglądu skonsolidowanego sprawozdania finansowego, dotyczącego danego roku obrotowego.*

Łączne należne wynagrodzenie za przegląd skonsolidowanego i jednostkowego sprawozdania finansowego za pierwsze półrocze 2018 roku zostało ustalone w wysokości stanowiącej równowartość 20.000 EUR.

Łączne wynagrodzenie za badanie jednostkowego i skonsolidowanego sprawozdania za rok 2018, zostało ustalone w wysokości stanowiącej równowartość 70.000 EUR.

Zgodnie z ww. umowami, Spółka zobowiązana jest ponadto do pokrycia wszelkich kosztów poniesionych przez Badającego w związku z realizacją umów, tj. podróże, noclegi, telefony, etc.

- d) *Pozostała łączna wysokość wynagrodzenia, wynikającego z umowy z podmiotem uprawnionym do badania sprawozdań finansowych lub skonsolidowanych sprawozdań finansowych, należnego lub wypłaconego z innych tytułów niż określone w lit. b, dotyczącego danego roku obrotowego.*

Wynagrodzenie za badanie pakietu konsolidacyjnego za rok 2018 zostało ustalone w wysokości 73.292 EUR.

- e) *Informacje określone w lit. b i c dla poprzedniego roku obrotowego.*

Należne wynagrodzenie za przegląd jednostkowego oraz skonsolidowanego sprawozdania finansowego spółki dominującej za pierwsze półrocze 2017 roku zostało ustalone w wysokości stanowiącej równowartość 20.000 EUR.

Łączne wynagrodzenie za badanie jednostkowego oraz skonsolidowanego sprawozdania finansowego spółki dominującej, sprawozdania jednostkowego spółki zależnej oraz pakietu konsolidacyjnego spółki dominującej za rok 2017, zostało ustalone w wysokości stanowiącej równowartość 70.000 EUR.

Zgodnie z zawartymi umowami, Spółka zobowiązana była ponadto do pokrycia wszelkich kosztów poniesionych przez Badającego w związku z realizacją umów, tj. podróże, noclegi, telefony etc.

Wynagrodzenie za badanie pakietu konsolidacyjnego za rok 2017 zostało ustalone w wysokości 84.138 EUR.

Oświadczenie dotyczące stosowania przez ZT „Kruszwica” S.A. zasad ładu korporacyjnego w 2018 roku

I. Wskazanie zasad ładu korporacyjnego, któremu podlega Emitent oraz miejsca, gdzie tekst zbioru zasad jest publicznie dostępny

Na podstawie § 29 ust. 2 Regulaminu Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. w brzmieniu przyjętym Uchwałą Nr 1/1110/2006 Rady Giełdy z dnia 4 stycznia 2006 r., ze zmianami, ZT „Kruszwica” S.A. w roku 2017 (dalej „Spółka”, „Emitent” lub „ZT Kruszwica”) powinna stosować zasady ładu korporacyjnego zawarte w dokumencie – „Dobre praktyki spółek notowanych na GPW 2016”, stanowiącym Załącznik do Uchwały Nr 26/1413/2015 Rady Giełdy z dnia 13 października 2015 r. (dalej „Dobre Praktyki”), dostępnym na stronie internetowej <http://www.corp-gov.gpw.pl>.

II. Wskazanie w jakim zakresie Emitent odstąpił od postanowień zasad ładu korporacyjnego, wraz ze wskazaniem tych postanowień oraz wyjaśnienie przyczyn tego odstąpienia

W 2018 roku Spółka przestrzegała wszystkich rekomendacji i zasad Dobrych Praktyk z wyłączeniem:

- w zakresie zasad szczegółowych z Części I Dobrych Praktyk (Polityka informacyjna i komunikacja z inwestorami):

1. I.Z.1.3. „Spółka prowadzi korporacyjną stronę internetową i zamieszcza na niej, w czytelnej formie i wyodrębnionym miejscu, oprócz informacji wymaganych przepisami prawa: schemat podziału zadań i odpowiedzialności pomiędzy członków zarządu, sporządzony zgodnie z zasadą II.Z.1”

Zasada nie jest stosowana przez Spółkę. W Spółce nie istnieje formalny schemat podziału zadań i odpowiedzialności pomiędzy członków Zarządu. Spółka zamieści taki schemat w przypadku jego przyjęcia.

2. I.Z.1.10. „Spółka prowadzi korporacyjną stronę internetową i zamieszcza na niej, w czytelnej formie i wyodrębnionym miejscu, oprócz informacji wymaganych przepisami prawa: prognozy finansowe – jeżeli spółka podjęła decyzję o ich publikacji - opublikowane w okresie co najmniej ostatnich 5 lat, wraz z informacją o stopniu ich realizacji.”

Zasada nie jest stosowana przez Spółkę. Spółka nie publikuje prognoz finansowych, w związku z powyższym nie będzie publikować ich na stronie internetowej.

3. I.Z.1.15. „Spółka prowadzi korporacyjną stronę internetową i zamieszcza na niej, w czytelnej formie i wyodrębnionym miejscu, oprócz informacji wymaganych przepisami prawa: informację zawierającą opis stosowanej przez spółkę polityki różnorodności w odniesieniu do władz spółki oraz jej kluczowych menedżerów; opis powinien uwzględniać takie elementy polityki różnorodności, jak płeć, kierunek wykształcenia, wiek, doświadczenie zawodowe, a także wskazywać cele stosowanej polityki różnorodności i sposób jej realizacji w danym okresie sprawozdawczym; jeżeli spółka nie opracowała i nie realizuje polityki różnorodności, zamieszcza na swojej stronie internetowej wyjaśnienie takiej decyzji.”

Powyzsza zasada nie jest stosowana przez ZT Kruszwica w rozumieniu ilościowym, wśród członków Zarządu i Rady Nadzorczej znajduje się jedna kobieta. Natomiast przy doborze osób piastujących funkcję członków Zarządu i Rady Nadzorczej Spółka niezmiennie kieruje się najwyższymi standardami i w tym zakresie nie dokonuje zróżnicowania kandydatów ze względu na ich płeć ani inne cechy pozamerytoryczne. Podstawowym kryterium wyłaniania władz w Spółce są wysokie kompetencje, umiejętności oraz profesjonalizm kandydatów.

4. I.Z.1.16. „Spółka prowadzi korporacyjną stronę internetową i zamieszcza na niej, w czytelnej formie i wyodrębnionym miejscu, oprócz informacji wymaganych przepisami prawa: informację na temat planowanej transmisji obrad walnego zgromadzenia - nie później niż w terminie 7 dni przed datą walnego zgromadzenia.”

Zasada nie jest stosowana przez Spółkę. Spółka nie prowadzi transmisji obrad Walnego Zgromadzenia (por. wyjaśnienie do zasady IV.Z.2), w związku z powyższym nie będzie publikować tej informacji na stronie internetowej.

5. I.Z.1.19. „Spółka prowadzi korporacyjną stronę internetową i zamieszcza na niej, w czytelnej formie i wyodrębnionym miejscu, oprócz informacji wymaganych przepisami prawa: pytania akcjonariuszy skierowane do zarządu w trybie art. 428 § 1 lub § 6 Kodeksu spółek handlowych, wraz z odpowiedziami zarządu na zadane pytania, bądź też szczegółowe wskazanie przyczyn nieudzielenia odpowiedzi, zgodnie z zasadą IV.Z.13.”

Zasada nie jest stosowana przez Spółkę. Spółka podtrzymuje wyrażane wcześniej stanowisko, zgodnie z którym przebieg Walnych Zgromadzeń dokumentowany jest wyłącznie w protokołach sporządzanych przez notariusza. O umieszczeniu poszczególnych elementów w protokole decyduje przewodniczący Walnego Zgromadzenia, kierując się treścią przepisów prawa oraz dokumentów korporacyjnych Spółki. Zgodnie z Regulaminem Walnego Zgromadzenia, akcjonariusze mają prawo składać oświadczenia na piśmie, które są dołączane do protokołu. Protokoły Walnych Zgromadzeń Spółki, zgodnie z przepisami KSH, są dostępne do wglądu dla akcjonariuszy w siedzibie Spółki.

6. I.Z.1.20. „Spółka prowadzi korporacyjną stronę internetową i zamieszcza na niej, w czytelnej formie i wyodrębnionym miejscu, oprócz informacji wymaganych przepisami prawa: zapis przebiegu obrad walnego zgromadzenia, w formie audio lub wideo.”

Zasada nie jest stosowana przez Spółkę. Spółka nie dokonuje zapisu przebiegu obrad Walnych Zgromadzeń, w formie audio ani wideo i nie zamieszcza ich na swojej korporacyjnej stronie internetowej. Spółka podtrzymuje wyrażane wcześniej stanowisko, zgodnie z którym dotychczasowy przebieg Walnych Zgromadzeń ZT Kruszwica nie stwarza potrzeby rejestrowania przebiegu obrad Walnego Zgromadzenia i upubliczniania go na stronie internetowej. Walne Zgromadzenia odbywają się w Warszawie, w związku z czym udział w nich nie był w żaden sposób utrudniony dla Akcjonariuszy zainteresowanych ich przebiegiem. Ponadto, zgodnie z obowiązującymi przepisami, Spółka utrwała szczegółowy zapis przebiegu obrad w formie protokołu notarialnego. Dodatkowo, publikowanie wymaganych raportów bieżących oraz udostępnianie odpowiednich informacji na stronie internetowej Spółki, zapewnia Akcjonariuszom wgląd do wszystkich istotnych informacji dotyczących Walnych Zgromadzeń. Takie zasady gwarantują transparentność obrad Walnych Zgromadzeń, a jednocześnie chronią Spółkę przed ewentualnymi roszczeniami Akcjonariuszy, którzy nie chcieliby, aby ich wizerunek lub wypowiedź zostały upublicznione przez Spółkę.

7. I.Z.2. „Spółka, której akcje zakwalifikowane są do indeksów giełdowych WIG20 lub mWIG40, zapewnia dostępność swojej strony internetowej również w języku angielskim, przynajmniej w zakresie wskazanym w zasadzie I.Z.1. Niniejszą zasadę powinny stosować również spółki spoza powyższych indeksów, jeżeli przemawia za tym struktura ich akcjonariatu lub charakter i zakres prowadzonej działalności.”

Spółka deklaruje częściowe przestrzeganie tej zasady. Akcje Spółki nie są zakwalifikowane do indeksów giełdowych WIG20 ani mWIG40, a struktura jej akcjonariatu ani charakter i zakres prowadzonej działalności nie przemawiają za stosowaniem tej zasady w pełnym zakresie. W związku z powyższym, Spółka zapewnia dostępność swojej strony internetowej również w języku angielskim w zakresie adekwatnym do potrzeb jej interesariuszy.

- w zakresie zasad szczegółowych z Części II Dobrych Praktyk (Zarząd i Rada Nadzorcza):

8. II.Z.1. „Wewnętrzny podział odpowiedzialności za poszczególne obszary działalności spółki pomiędzy członków zarządu powinien być sformułowany w sposób jednoznaczny i przejrzysty, a schemat podziału dostępny na stronie internetowej spółki.”

Zasada jest częściowo stosowana przez Spółkę. Pomimo, iż w Spółce nie istnieje formalny schemat podziału zadań i odpowiedzialności pomiędzy członków Zarządu, poszczególni członkowie Zarządu mają jednoznacznie i przejrzysto określone obszary kompetencji. W związku z powyższym brak formalnego przyjęcia przez Spółkę schematu podziału nie wywiera negatywnego wpływu na zarządzanie Spółką. Spółka zamieści taki schemat w przypadku jego przyjęcia.

9. II.Z.2. „Zasiadanie członków zarządu spółki w zarządach lub radach nadzorczych spółek spoza grupy kapitałowej spółki wymaga zgody rady nadzorczej.”

Zasada nie jest stosowana przez Spółkę. Dokumenty wewnętrzne Spółki nie nakładają obowiązku otrzymania takiej zgody od Rady Nadzorczej. Niezależnie od powyższego Spółka stosuje się do przepisu art. 380 Kodeksu spółek handlowych dotyczącego zasad działalności konkurencyjnej członka Zarządu.

- w zakresie rekomendacji i zasad szczegółowych z Części III Dobrych Praktyk (Systemy i funkcje wewnętrzne):

10. III.R.1. „Spółka wyodrębnia w swojej strukturze jednostki odpowiedzialne za realizację zadań w poszczególnych systemach lub funkcjach, chyba że wyodrębnienie jednostek organizacyjnych nie jest uzasadnione z uwagi na rozmiar lub rodzaj działalności prowadzonej przez spółkę.”

Spółka deklaruje częściowe przestrzeganie tej rekomendacji. Spółka wchodzi w skład Grupy Bunge, a jej podmiot dominujący ma swoją siedzibę w Stanach Zjednoczonych. Spółka zobowiązana jest do przestrzegania wewnętrznych przepisów określanych przez władze Grupy Bunge, a funkcje dotyczące audytu wewnętrznego realizowane są z poziomu Grupy Bunge.

11. III.Z.2. „Z zastrzeżeniem zasady III.Z.3, osoby odpowiedzialne za zarządzanie ryzykiem, audyt wewnętrzny i compliance podlegają bezpośrednio prezesowi lub innemu członkowi zarządu, a także mają zapewnioną możliwość raportowania bezpośrednio do rady nadzorczej lub komitetu audytu.”

Spółka deklaruje częściowe przestrzeganie tej zasady. Spółka wchodzi w skład Grupy Bunge, a jej podmiot dominujący ma swoją siedzibę w Stanach Zjednoczonych. Spółka zobowiązana jest do przestrzegania wewnętrznych przepisów określanych przez władze Grupy Bunge, a funkcje dotyczące audytu wewnętrznego realizowane są z poziomu Grupy Bunge.

- w zakresie rekomendacji i zasad szczegółowych z Części IV Dobrych Praktyk (Walne zgromadzenie i relacje z akcjonariuszami):

12. IV.R.2. „Jeżeli jest to uzasadnione z uwagi na strukturę akcjonariatu lub zgłaszane spółce oczekiwania akcjonariuszy, o ile spółka jest w stanie zapewnić infrastrukturę techniczną niezbędną dla sprawnego przeprowadzenia walnego zgromadzenia przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej, powinna umożliwić akcjonariuszom udział w walnym zgromadzeniu przy wykorzystaniu takich środków, w szczególności poprzez:

- 1) transmisję obrad walnego zgromadzenia w czasie rzeczywistym,
- 2) dwustronną komunikację w czasie rzeczywistym, w ramach której akcjonariusze mogą wypowiadać się w toku obrad walnego zgromadzenia, przebywając w miejscu innym niż miejsce obrad walnego zgromadzenia,
- 3) wykonywanie, osobiście lub przez pełnomocnika, prawa głosu w toku walnego zgromadzenia.”

Rekomendacja nie jest stosowana przez Spółkę. W ocenie Zarządu, dotychczasowy przebieg Walnych Zgromadzeń nie stwarzał potrzeby wynikającej z rekomendacji. Walne Zgromadzenia odbywały się w Warszawie, w związku z czym udział w nich nie jest w żaden sposób utrudniony dla Akcjonariuszy zainteresowanych ich przebiegiem, wypowiedzianiem się, czy też wykonywaniem prawa głosu (osobiście lub przez pełnomocnika). Spółka stoi ponadto na stanowisku, że pomimo zaawansowanej techniki istnieje zawsze ryzyko, że z różnych przyczyn, w tym niezależnych od Spółki, Akcjonariuszy, czy też osób trzecich, nie zostanie zagwarantowane bezpieczeństwo techniczne oraz prawne dwustronnej komunikacji w czasie rzeczywistym, czy też wykonywania prawa głosu przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej, a ewentualne szkody wynikłe z jakichkolwiek zakłóceń w tym zakresie mogłyby spowodować nieuzasadniony wzrost kosztów prowadzonej przez Spółkę działalności.

13. IV.R.3. „Spółka dąży do tego, aby w sytuacji, gdy papiery wartościowe wyemitowane przez spółkę są przedmiotem obrotu w różnych krajach (lub na różnych rynkach) i w ramach różnych systemów prawnych, realizacja zdarzeń korporacyjnych związanych z nabyciem praw po stronie akcjonariusza następowała w tych samych terminach we wszystkich krajach, w których są one notowane.”

Rekomendacja nie jest stosowana przez Spółkę. Papiery wartościowe Spółki nie są przedmiotem obrotu na innych rynkach.

14. IV.Z.2. „Jeżeli jest to uzasadnione z uwagi na strukturę akcjonariatu spółki, spółka zapewnia powszechnie dostępną transmisję obrad walnego zgromadzenia w czasie rzeczywistym.”

Zasada nie jest stosowana przez Spółkę. Spółka podtrzymuje wyrażane wcześniej stanowisko, zgodnie z którym dotychczasowy przebieg Walnych Zgromadzeń nie stwarzał potrzeby ich transmitowania. Nie jest to również uzasadnione z uwagi na strukturę akcjonariatu (na walnych zgromadzeniach reprezentowane jest zwykle powyżej 90% akcjonariatu).

- w zakresie zasad szczegółowych z Części V Dobrych Praktyk (Konflikt interesów i transakcje z podmiotami powiązanymi):

15. V.Z.5. „Przed zawarciem przez spółkę istotnej umowy z akcjonariuszem posiadającym co najmniej 5% ogólnej liczby głosów w spółce lub podmiotem powiązanym zarząd zwraca się do rady nadzorczej o wyrażenie zgody na taką transakcję. Rada nadzorcza przed wyrażeniem zgody dokonuje oceny wpływu takiej transakcji na interes spółki. Powyższemu obowiązкови nie podlegają transakcje typowe i zawierane na warunkach rynkowych w ramach prowadzonej działalności operacyjnej przez spółkę z podmiotami wchodzącymi w skład grupy kapitałowej spółki. W przypadku, gdy decyzję w sprawie zawarcia przez spółkę istotnej umowy z podmiotem powiązanym podejmuje walne zgromadzenie, przed podjęciem takiej decyzji spółka zapewnia wszystkim akcjonariuszom dostęp do informacji niezbędnych do dokonania oceny wpływu tej transakcji na interes spółki.”

Zasada ta jest stosowana przez Spółkę w ograniczonym zakresie. Zarząd zwraca się do Rady Nadzorczej o wyrażenie zgody na zawarcie określonych transakcji wskazanych w § 16 ust. 2 Statutu (5 kategorii umów) bez względu na to, czy drugą stroną transakcji jest akcjonariusz lub inny podmiot powiązany ze Spółką, zaś poza zakresem określonym w §16 ust. 2 Statutu, Zarząd Emitenta z reguły nie występuje o zgodę Rady Nadzorczej na zawarcie umowy. Ponadto, zgodnie z §10 Regulaminu Zarządu Spółki, wskazane w tym postanowieniu transakcje (9 kategorii umów) z podmiotami powiązanymi (akcjonariusz posiadający akcje stanowiące więcej niż 10% łącznej liczby akcji Spółki) są sprawami przekraczającymi zakres czynności Spółki i wymagają uchwały Zarządu.

16. V.Z.6. „Spółka określa w regulacjach wewnętrznych kryteria i okoliczności, w których może dojść w spółce do konfliktu interesów, a także zasady postępowania w obliczu konfliktu interesów lub możliwości jego zaistnienia. Regulacje wewnętrzne spółki uwzględniają między innymi sposoby zapobiegania, identyfikacji i rozwiązywania konfliktów interesów, a także zasady wyłączenia członka zarządu lub rady nadzorczej od udziału w rozpatrywaniu sprawy objętej lub zagrożonej konfliktem interesów.”

Spółka deklaruje częściowe przestrzeganie tej zasady. Spółka wchodzi w skład Grupy Bunge. W Grupie Bunge wszyscy pracownicy, w tym również członkowie organów Spółki zobowiązani są stosować się do Kodeksu Etyki („Code of Ethics”), który reguluje kwestie związane z konfliktem interesów. Dotychczasowa praktyka wskazuje, iż nie ma konieczności przyjmowania dodatkowych regulacji w tym zakresie.

- w zakresie rekomendacji i zasad szczegółowych z Części VI Dobrych Praktyk (Wynagrodzenia):

17. VI.R.1. „Wynagrodzenie członków organów spółki i kluczowych menedżerów powinno wynikać z przyjętej polityki wynagrodzeń.”

Rekomendacja nie jest stosowana przez Spółkę. Wynagrodzenie członków Rady Nadzorczej, zgodnie z § 17 ust. 2 Statutu, ustala Walne Zgromadzenie. Wynagrodzenie członków Zarządu, zgodnie z art. § 12 Statutu, ustala natomiast przedstawiciel Rady Nadzorczej delegowany przez jej członków lub pełnomocnik powołany przez Walne Zgromadzenie. Należy jednak mieć na względzie, iż Spółka wchodzi w skład Grupy Bunge, a jej podmiot dominujący ma swoją siedzibę w Stanach Zjednoczonych. Spółka zobowiązana jest do przestrzegania wewnętrznych wytycznych określanych przez władze Grupy Bunge, które w sposób bezpośredni nawiązują do dobrych praktyk przyjętych przez spółki amerykańskie. W związku z tym, Spółka w ograniczonym zakresie stosuje się do zaleceń Komisji Europejskiej dotyczących polityki prowadzonej wobec członków Zarządu Spółki, w kwestiach takich jak struktura wynagrodzenia, programy motywacyjne i nagrody roczne, Spółka jest w tym zakresie związana wewnętrznymi regulacjami Grupy Bunge. Tym samym przestrzeganie przez nią w pełni tej rekomendacji jest ograniczone z powodu różnic pomiędzy systemami prawa, a także standardami obowiązującymi w Unii Europejskiej, a wewnętrznymi regulacjami przyjętymi przez Grupę Bunge.

18. VI.R.2. „Polityka wynagrodzeń powinna być ściśle powiązana ze strategią spółki, jej celami krótko- i długoterminowymi, długoterminowymi interesami i wynikami, a także powinna uwzględniać rozwiązania służące unikaniu dyskryminacji z jakichkolwiek przyczyn.”

Rekomendacja nie jest stosowana przez Spółkę, jako powiązana z VI.R.1.

19. VI.R.3. „Jeżeli w radzie nadzorczej funkcjonuje komitet do spraw wynagrodzeń, w zakresie jego funkcjonowania ma zastosowanie zasada II.Z.7.”

Rekomendacja nie jest stosowana przez Spółkę. W Radzie Nadzorczej nie funkcjonuje Komitet Wynagrodzeń.

20. VI.R.4. „Poziom wynagrodzenia członków zarządu i rady nadzorczej oraz kluczowych menedżerów powinien być wystarczający dla pozyskania, utrzymania i motywacji osób o kompetencjach niezbędnych dla właściwego kierowania spółką i sprawowania nad nią nadzoru. Wynagrodzenie powinno być adekwatne do powierzonych poszczególnym osobom zakresu zadań i uwzględniać pełnienie dodatkowych funkcji, jak np. praca w komitetach rady nadzorczej.”

Spółka deklaruje częściowe przestrzeganie tej rekomendacji - w odniesieniu do wynagrodzeń członków Zarządu. W obecnej kadencji, wynagrodzenie dla Rady Nadzorczej zostało – na mocy uchwały Walnego Zgromadzenia nr 28/2018 z dnia 6 czerwca 2018 roku – przyznane jedynie niezależnym członkom Rady Nadzorczej. Pozostali członkowie Rady Nadzorczej pełnili i pełnią te funkcje bez wynagrodzenia.

21. VI.Z.1. „Programy motywacyjne powinny być tak skonstruowane, by między innymi uzależniać poziom wynagrodzenia członków zarządu spółki i jej kluczowych menedżerów od rzeczywistej, długoterminowej sytuacji finansowej spółki oraz długoterminowego wzrostu wartości dla akcjonariuszy i stabilności funkcjonowania przedsiębiorstwa.”

Zasada jest częściowo stosowana przez Spółkę. Spółka stosuje roczny system premii uzależniony w znacznym stopniu od wyniku finansowego Spółki.

22. VI.Z.2. „Aby powiązać wynagrodzenie członków zarządu i kluczowych menedżerów z długookresowymi celami biznesowymi i finansowymi spółki, okres pomiędzy przyznaniem w ramach programu motywacyjnego opcji lub innych instrumentów powiązanych z akcjami spółki, a możliwością ich realizacji powinien wynosić minimum 2 lata.”

Zasada nie jest stosowana przez Spółkę. Zasada nie dotyczy Spółki. W chwili obecnej w Spółce nie funkcjonują programy motywacyjne.

23. VI.Z.4. „Spółka w sprawozdaniu z działalności przedstawia raport na temat polityki wynagrodzeń, zawierający co najmniej:

- 1) ogólną informację na temat przyjętego w spółce systemu wynagrodzeń,
- 2) informacje na temat warunków i wysokości wynagrodzenia każdego z członków zarządu, w podziale na stałe i zmienne składniki wynagrodzenia, ze wskazaniem kluczowych parametrów ustalania zmiennych składników wynagrodzenia i zasad wypłaty odpraw oraz innych płatności z tytułu rozwiązania stosunku pracy, zlecenia lub innego stosunku prawnego o podobnym charakterze – oddzielnie dla spółki i każdej jednostki wchodzącej w skład grupy kapitałowej,
- 3) informacje na temat przysługujących poszczególnym członkom zarządu i kluczowym menedżerom pozafinansowych składników wynagrodzenia,
- 4) wskazanie istotnych zmian, które w ciągu ostatniego roku obrotowego nastąpiły w polityce wynagrodzeń, lub informację o ich braku,
- 5) ocenę funkcjonowania polityki wynagrodzeń z punktu widzenia realizacji jej celów, w szczególności długoterminowego wzrostu wartości dla akcjonariuszy i stabilności funkcjonowania przedsiębiorstwa.”

Zasada nie jest stosowana przez Spółkę. Szczegółowe wyjaśnienia znajdują się w punkcie VI.R.1.

III. Opis głównych cech stosowanych w spółce systemów kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem w odniesieniu do procesu sporządzania sprawozdań finansowych

Zarząd Spółki jest odpowiedzialny za system kontroli wewnętrznej w Spółce i jego skuteczność w procesie sporządzania sprawozdań finansowych i raportów okresowych publikowanych zgodnie z przepisami Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 29 marca 2018 r. w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim.

Za przygotowywanie sprawozdań finansowych i raportów okresowych Spółki odpowiedzialny jest pion finansowy kierowany przez Dyrektora ds. Finansowych - Członka Zarządu. Na dzień sporządzania niniejszego raportu funkcję tę pełni Pan Jacek Michalak.

Dane finansowe będące podstawą sprawozdań finansowych i raportów okresowych pochodzą ze stosowanej przez Spółkę miesięcznej sprawozdawczości finansowej i zarządczej. Proces sporządzania miesięcznych sprawozdań finansowych podlega wewnętrznym regulacjom mającym na celu zapewnienie poprawności oraz kompletności informacji. Zastosowany w Spółce model kontroli wewnętrznej obejmuje przeglądy:

- wyników działalności (monitoring) w odniesieniu do planów, budżetów lub informacji operacyjnych poszczególnych działów;
- sposobów przetwarzania informacji, a w szczególności zastosowanych kontroli aplikacyjnych gwarantujących dokładność, kompletność i ważność przetwarzanych danych transakcyjnych;
- w zakresie bezpieczeństwa fizycznego posiadanych przez Spółkę aktywów;
- podziału obowiązków celem ograniczenia potencjalnych błędów lub działań niepożądanych.

Wszystkie istotne dane cząstkowe mające wpływ na poszczególne części składowe sprawozdań finansowych podlegają kilkietapowej weryfikacji. Czynności weryfikacyjne wykonywane są każdorazowo przez osoby niezależne od osób przygotowujących określone dane lub części sprawozdań finansowych. Wykonanie i efektywność wewnętrznych kontroli weryfikowana jest przez wyznaczonych pracowników i konsultantów zewnętrznych na zlecenie Zarządu Spółki.

Przygotowane sprawozdania analizowane są przez kierownictwo średniego i wyższego szczebla działu finansowego pod przewodnictwem Dyrektora ds. Finansowych - Członka Zarządu, po zamknięciu księgowym każdego okresu sprawozdawczego (miesiąc kalendarzowy). Zidentyfikowane błędy korygowane są na bieżąco w księgach Spółki, zgodnie z przyjętą polityką rachunkowości.

Półroczne sprawozdania finansowe poddawane są przeglądowi przez audytora Spółki. Przeglądowi podlega w szczególności adekwatność danych finansowych oraz zakres koniecznych ujawnień. Wyniki przeglądu półrocznego oraz badania rocznego prezentowane są przez audytora kierownictwu działu finansowego Spółki na spotkaniach podsumowujących. Audytorzy przedkładają Zarządowi Spółki informacje o niedociągnięciach mechanizmów kontroli, stwierdzonych w trakcie badania sprawozdań finansowych. Wszelkie uzasadnione zalecenia wynikające z przeglądu procedur zarządzania ryzykiem i mechanizmów kontroli wewnętrznej są stopniowo wdrażane.

Istnienie w ZT Kruszwica systemów kontroli wewnętrznej jest między innymi podyktowane faktem przynależności Spółki do Grupy Bunge, na czele której stoi spółka Bunge Ltd. notowana na giełdzie papierów wartościowych w Nowym Yorku. Podmioty publiczne notowane na rynku amerykańskim zobligowane są bowiem do stworzenia systemów kontroli wewnętrznej celem zapewnienia zgodności z wymaganiami Sarbanes-Oxley Act.

IV. Wskazanie akcjonariuszy posiadających bezpośrednio lub pośrednio znaczne pakiety akcji wraz ze wskazaniem liczby posiadanych przez te podmioty akcji, ich procentowego udziału w kapitale zakładowym, liczby głosów z nich wynikających i ich procentowego udziału w ogólnej liczbie głosów na Walnym Zgromadzeniu

Na dzień 31 grudnia 2018 r. następujące podmioty posiadały co najmniej 5 % w ogólnej liczbie głosów na Walnym Zgromadzeniu ZT Kruszwica:

Nazwa podmiotu	Liczba posiadanych akcji	% w kapitale zakładowym Spółki	Liczba głosów na WZ	% głosów na WZ
Koninklijke Bunge B.V. z siedzibą w Rotterdamie (dalej „KBBV”)	14.763.313	64,23	14.763.313	64,22
Windstorm Trading & Investments Limited z siedzib w Thasou	5.805.485	25,26	5.805.485	25,26

Podmiotem dominującym w stosunku do KBBV, posiadającym 100 % akcji i głosów na jego walnym zgromadzeniu jest Bunge Europe S.A. z siedzibą w Luksemburgu. Podmiotem dominującym wobec Bunge Europe S.A., posiadającym bezpośrednio i pośrednio 100 % akcji i głosów na jego walnym zgromadzeniu jest Bunge Ltd., z siedzibą na Bermudach i głównym biurem w White Plains, w stanie Nowy Jork, w Stanach Zjednoczonych.

Powyższe opracowanie oparte jest na zawiadomieniach o stanie posiadania akcji Spółki oraz na informacjach pozyskanych z Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych S.A. w ramach procedury rejestracji akcjonariuszy przed Walnymi Zgromadzeniami.

V. Wskazanie posiadaczy wszelkich papierów wartościowych, które dają specjalne uprawnienia kontrolne, wraz z opisem tych uprawnień

W Spółce nie występują papiery wartościowe, które dają specjalne uprawnienia kontrolne, w tym w szczególności akcje Spółki nie są uprzywilejowane, a jej Statut nie przyznaje akcjonariuszom żadnych uprawnień osobistych w rozumieniu art. 354 KSH. Statut przyznaje natomiast akcjonariuszom uprawnienia związane z posiadaniem przez nich określonego udziału w ogólnej liczbie głosów w Spółce. W szczególności, zgodnie z § 13 ust. 2 Statutu Spółki akcjonariuszom przysługuje prawo powołania członków Rady Nadzorczej na Walnym Zgromadzeniu, jak następuje:

- każdy akcjonariusz uczestniczący w Walnym Zgromadzeniu, któremu przysługuje nie mniej niż 60% ogółu głosów w Spółce, ma prawo powołania 8 członków Rady Nadzorczej;
- każdy akcjonariusz uczestniczący w Walnym Zgromadzeniu, któremu przysługuje nie mniej niż 17,5% ogółu głosów w Spółce, ma prawo powołania 2 członków Rady Nadzorczej;
- każdy akcjonariusz uczestniczący w Walnym Zgromadzeniu, któremu przysługuje nie mniej niż 10% ogółu głosów w Spółce, ma prawo powołania 1 członka Rady Nadzorczej;
- w przypadku, w którym nie ma akcjonariuszy uprawnionych do powołania członków Rady Nadzorczej zgodnie z postanowieniami § 13 ust. 2 lit. (a) – (c) Statutu lub z jakiegokolwiek innego powodu pełen skład Rady Nadzorczej, który powinien zostać wybrany przez Walne Zgromadzenie zgodnie z postanowieniami § 13 Statutu, nie został wybrany, to Walne Zgromadzenie powołuje odpowiednią liczbę członków Rady Nadzorczej na podstawie uchwały podjętej zwykłą większością głosów.

VI. Wskazanie wszelkich ograniczeń odnośnie do wykonywania prawa głosu, takich jak ograniczenie wykonywania prawa głosu przez posiadaczy określonej części lub liczby głosów, ograniczenia czasowe dotyczące wykonywania prawa głosu lub zapisy, zgodnie z którymi, przy współpracy Spółki, prawa kapitałowe związane z papierami wartościowymi są oddzielone od posiadania papierów wartościowych

Statut Spółki nie przewiduje tego typu ograniczeń. Zakaz wykonywania prawa głosu przez akcjonariusza może natomiast wynikać z art. 89 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych (dalej „Ustawa o Ofercie”), w razie gdy akcjonariusz ten naruszy określone przepisy zawarte w Rozdziale 4 Ustawy o Ofercie. Z kolei zgodnie z art. 6 § 1 KSH, jeżeli spółka dominująca nie zawiadomi spółki kapitałowej zależnej o powstaniu stosunku dominacji w terminie dwóch tygodni od dnia powstania tego stosunku, następuje zawieszenie wykonywania prawa głosu z akcji spółki dominującej reprezentujących więcej niż 33% kapitału zakładowego spółki zależnej.

VII. Wskazanie wszelkich ograniczeń dotyczących przenoszenia prawa własności papierów wartościowych Emitenta

Statut Spółki nie przewiduje tego typu ograniczeń. Wynikają one natomiast z przepisów prawa, w tym z przywołanego powyżej Rozdziału 4 Ustawy o Ofercie, art. 11 i 19 oraz Działu VI ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi, ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów oraz Rozporządzenia Rady (WE) Nr 139/2004 z dnia 20 stycznia 2004 r. w sprawie kontroli koncentracji przedsiębiorstw.

VIII. Opis zasad dotyczących powoływania i odwoływania osób zarządzających oraz ich uprawnień, w szczególności prawo do podjęcia decyzji o emisji lub wykupie akcji

Zgodnie z § 9 ust. 1 i 2 Statutu Spółki, Zarząd składa się z 4 do 9 osób powoływanych przez Radę Nadzorczą na wspólną kadencję trwającą dwa lata. Liczbę osób ustala Rada Nadzorcza. Stosownie do postanowień § 9 ust. 3 Statutu, członków Zarządu lub cały Zarząd powołuje i odwołuje Rada Nadzorcza z własnej inicjatywy bądź na wniosek Walnego Zgromadzenia, z zastrzeżeniem, że: (i) przynajmniej 1 członek Zarządu, w przypadku Zarządu składającego się z nie więcej niż 4 osób lub (ii) przynajmniej 2 członków Zarządu, w przypadku Zarządu składającego się z więcej niż 4 osób, powinno zostać powołanych spośród kandydatów zaproponowanych przez członków Rady Nadzorczej, którzy zostali powołani przez akcjonariuszy zgodnie z § 13 ust. 2 lit. (b) Statutu (o ile doszło do powołania członków Rady Nadzorczej na podstawie § 13 ust. 2 Statutu).

Do zakresu działania Zarządu należą wszelkie sprawy niezastrzeżone do kompetencji Walnego Zgromadzenia i Rady Nadzorczej, Zarząd prowadzi sprawy Spółki i reprezentuje ją. Każdy członek Zarządu ma prawo i obowiązek prowadzenia spraw Spółki i może bez uprzedniej uchwały Zarządu prowadzić sprawy nieprzekraczające zakresu zwykłych czynności Spółki przy zachowaniu postanowień przepisów prawa, Statutu Spółki, uchwał i regulaminów organów Spółki oraz zasad ładu korporacyjnego, których Spółka zadeklarowała się przestrzegać. W przypadku sprawy przekraczającej zakres zwykłych czynności Spółki konieczna jest uchwała Zarządu (porównaj opis w sekcji XI. A poniżej). Uchwały Zarządu zapadają bezwzględną większością głosów oddanych przez członków Zarządu obecnych na posiedzeniu. Każdy członek Zarządu może żądać rozstrzygnięcia w drodze uchwały jakiegokolwiek sprawy dotyczącej Spółki, choćby sprawa ta nie przekraczała zakresu zwykłych czynności. Zarząd może uchwalić regulamin organizacyjny Spółki określający szczegółową strukturę organizacyjną Spółki oraz inne sprawy organizacyjne Spółki. Członkowie Zarządu mogą pełnić funkcje dyrektorów pionów organizacyjnych, komórek funkcyjnych lub zajmować inne stanowiska w Spółce, na podstawie uchwał Zarządu. Prawo do podjęcia decyzji o umorzeniu akcji oraz podwyższeniu kapitału zakładowego wymaga uchwały Walnego Zgromadzenia podjętej większością 83% oddanych głosów.

IX. Opis zasad zmiany Statutu Spółki

Zmiana następujących postanowień Statutu: § 9 ust. 3, § 13 oraz § 23 ust. 1 pkt 5, § 23 ust. 1 pkt 7 do pkt 10 (włącznie) wymaga uchwały Walnego Zgromadzenia podjętej większością 83% oddanych głosów.

Zmiana wszelkich postanowień Statutu Spółki (w tym wskazanych w zdaniu poprzedzającym) wymaga podjęcia przez Walne Zgromadzenie uchwały w obecności co najmniej połowy kapitału zakładowego Spółki

X. Opis sposobu działania Walnego Zgromadzenia i jego zasadniczych uprawnień oraz praw akcjonariuszy i sposobu ich wykonywania

A. Sposób działania Walnego Zgromadzenia i jego zasadnicze uprawnienia

Sposób działania Walnego Zgromadzenia i jego zasadnicze uprawnienia wynikają wprost z przepisów prawa, które zostały częściowo inkorporowane do Statutu Spółki. Dokument ten jest dostępny na stronie internetowej Spółki (www.ztkruszwica.pl) w zakładce „Relacje inwestorskie”.

W Walnym Zgromadzeniu mają prawo uczestniczyć członkowie Zarządu i Rady Nadzorczej, biegły rewident, jeżeli przedmiotem obrad mają być sprawy finansowe Spółki, eksperci zaproszeni przez organ zwołujący Walne Zgromadzenie, notariusz sporządzający protokół Walnego Zgromadzenia, przedstawiciele mediów oraz inne osoby, za zgodą osoby otwierającej Walne Zgromadzenie lub przewodniczącego Walnego Zgromadzenia.

Zgodnie ze Statutem Spółki, uchwały Walnego Zgromadzenia wymagają w szczególności:

- a) rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania Zarządu Spółki, sprawozdania finansowego Spółki oraz sprawozdania Rady Nadzorczej z działalności za ubiegły rok obrotowy oraz udzielenie absolutorium członkom organów Spółki z wykonania przez nich obowiązków;
- b) podział zysków lub pokrycie strat;
- c) zmiana przedmiotu działalności Spółki;
- d) zmiana Statutu Spółki;
- e) podwyższenie lub obniżenie kapitału zakładowego, z wyłączeniem sytuacji, o której mowa w art. 455 § 3 KSH;
- f) użycie kapitału zapasowego i rezerwowego;

- g) umorzenie akcji;
- h) połączenie Spółki (z wyłączeniem sytuacji, o której mowa w art. 516 KSH), podział i przekształcenie Spółki;
- i) rozwiązanie i likwidacja Spółki;
- j) emisja obligacji zamiennych na akcje i obligacji z prawem pierwszeństwa;
- k) zbycie i wydzierżawienie przedsiębiorstwa lub jego zorganizowanej części oraz ustanowienie na nich ograniczonego prawa rzeczowego;
- l) wszelkie postanowienia, dotyczące roszczeń o naprawienie szkody, wyrządzonej przy zawarciu Spółki lub sprawowaniu zarządu lub nadzoru.

Walne Zgromadzenie może podejmować uchwały w obecności co najmniej połowy kapitału zakładowego Spółki. Walne Zgromadzenie podejmuje uchwały zwykłą większością głosów, chyba że postanowienia Statutu lub przepisy prawa wymagają kwalifikowanej większości głosów. Zmiana następujących postanowień Statutu ZT Kruszwica: § 9 ust. 3, § 13 oraz § 23 ust. 1 pkt 5, § 23 ust. 1 pkt 7 do pkt 10 (włącznie) wymaga uchwały Walnego Zgromadzenia podjętej większością 83% oddanych głosów.

B. Prawa akcjonariuszy i sposób ich wykonywania

Prawa akcjonariuszy i sposób ich wykonywania zasadniczo wynikają wprost z przepisów prawa, które zostały częściowo inkorporowane do Statutu Spółki. Należy zwrócić uwagę na uregulowane w § 13 ust. 2 Statutu uprawnienia do powoływania Członków Rady Nadzorczej przez akcjonariuszy posiadających określony udział w liczbie głosów na Walnym Zgromadzeniu (por. sekcja V powyżej).

Zgodnie z § 18 ust. 3 i 4 Statutu, akcjonariuszom reprezentującym co najmniej połowę kapitału zakładowego lub co najmniej połowę ogółu głosów w Spółce przysługuje prawo do zwołania Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia. Akcjonariusz lub akcjonariusze reprezentujący co najmniej 1/20 kapitału zakładowego mogą żądać zwołania Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia i umieszczenia określonych spraw w porządku obrad tego Zgromadzenia w drodze żądania, które powinno być zgłoszone Zarządowi, na piśmie lub w formie elektronicznej na adres poczty elektronicznej beu.sekretariatzk.kru@bunge.com, wraz z uzasadnieniem.

Stosownie do postanowień § 19 ust. 3 Statutu Spółki, akcjonariusz lub akcjonariusze reprezentujący co najmniej 1/20 kapitału zakładowego mogą:

- a) żądać umieszczenia określonych spraw w porządku obrad najbliższego Walnego Zgromadzenia w drodze żądania, które powinno być zgłoszone Zarządowi, na piśmie lub w formie elektronicznej na adres poczty elektronicznej beu.sekretariatzk.kru@bunge.com, nie później niż na dwadzieścia jeden dni przed wyznaczonym terminem Walnego Zgromadzenia i zawierać uzasadnienie lub projekt uchwały dotyczącej proponowanego porządku obrad;
- b) przed terminem Walnego Zgromadzenia zgłaszać Spółce na piśmie lub w formie elektronicznej na adres poczty elektronicznej beu.sekretariatzk.kru@bunge.com, projekty uchwał dotyczące spraw wprowadzonych do porządku obrad Walnego Zgromadzenia lub spraw, które mają zostać wprowadzone do porządku obrad.

XI. Skład osobowy i zmiany, które w nim zaszły w ciągu ostatniego roku obrotowego, oraz opis działań organów zarządzających i nadzorujących oraz ich komitetów

A. Zarząd

Zarząd prowadzi sprawy Spółki i reprezentuje ją. Do składania oświadczeń woli i podpisywania w imieniu Spółki wymagane jest współdziałanie dwóch członków Zarządu albo jednego członka Zarządu łącznie z prokurentem. Pracami Zarządu kieruje prezes Zarządu w porozumieniu z wiceprezesem Zarządu, w szczególności opracowując projekt zadań planu pracy Zarządu oraz zwołując i przewodnicząc posiedzeniom Zarządu.

Tryb działania Zarządu określa Regulamin Zarządu uchwalany przez Zarząd i zatwierdzany przez Radę Nadzorczą. Treść aktualnego Regulaminu Zarządu dostępna jest na stronie www.ztkruszwica.pl w zakładce „Relacje inwestorskie”.

Uchwały Zarządu wymagają sprawy przekraczające zwykły zarząd. Zgodnie z § 10 Regulaminu Zarządu, sprawami przekraczającymi zakres zwykłych czynności są w szczególności:

- a) przyjęcie wieloletniego planu działalności Spółki
- b) przyjęcie rocznego sprawozdania finansowego i sprawozdania Zarządu z działalności Spółki za ubiegły rok obrotowy;
- c) przyjmowanie rocznego budżetu Spółki;
- d) reorganizacja wewnętrznej struktury przedsiębiorstwa Spółki;
- e) tworzenie lub przystępowanie przez Spółkę do spółki lub konsorcjum;

- f) wyrażenie zgody na nabycie lub zbycie przez Spółkę akcji lub udziałów w spółkach albo na nabycie oddziałów spółek;
- g) ustanawianie prokurentów i pełnomocników Spółki; za wyjątkiem udzielania pełnomocnictw:
 - (i) do występowania przed sądami powszechnymi, Sądem Najwyższym oraz sądami administracyjnymi;
 - (ii) do występowania w innych sprawach określonych w uchwale Zarządu, zgodnie z którą Zarząd upoważnił 2 (dwóch) wskazanych członków Zarządu do udzielenia pełnomocnictw bez uzyskiwania dodatkowej, odrębnej uchwały Zarządu;
- h) zawieranie umów pożyczki i kredytowych jako pożyczkodawca/kredytodawca lub pożyczkobiorca/kredytobiorca (włączając zmiany do takich umów) oraz decyzje dotyczące rezygnacji z udzielonej pożyczki lub kredytu, przyspieszenia jej wymagalności lub spłaty;
- i) zgoda na nabycie lub zbycie nieruchomości bądź prawa wieczystego użytkowania nieruchomości bądź udziału w nieruchomości bądź udziału w prawie wieczystego użytkowania nieruchomości;
- j) czynności związane z zakończeniem działalności oddziałów lub całej działalności Spółki;
- k) w uzgodnieniu z zakładowymi organizacjami związkowymi, przyjęcie układu zbiorowego pracy, regulaminu pracy i regulaminu wynagradzania;
- l) wyrażenie zgody na zawieranie przez Spółkę spółek patentowych i umów licencyjnych, bądź długoterminowych umów kooperacyjnych, o wartości przekraczającej równowartość w polskich złotych 1.000.000 (jeden milion) Euro;
- m) zbycie lub nabycie majątku trwałego o wartości przekraczającej równowartość w złotych 100.000 (sto tysięcy) Euro;
- n) obciążanie majątku Spółki o wartości przekraczającej równowartość w polskich złotych 50.000 (pięćdziesiąt tysięcy) Euro lub udzielanie gwarancji na kwotę przewyższającą powyższą wartość, trwającą dłużej niż 12 (dwanaście) kolejnych miesięcy;
- o) pozostałe transakcje lub zawieranie pozostałych umów z podmiotami niepowiązanymi o wartości w okresie 1 (jednego) roku od daty podpisania umowy przekraczającej równowartość 1.000.000 (jeden milion) Euro;
- p) realizacja przez Spółkę następujących transakcji lub zawarcie następujących umów, gdy drugą stroną transakcji jest akcjonariusz Spółki, podmioty należące do tej samej grupy kapitałowej (w rozumieniu ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości) co akcjonariusz lub podmioty powiązane z akcjonariuszem (dalej „**Podmioty Powiązane**”):
 - (i) umów świadczenia usług;
 - (ii) transakcji mających za przedmiot nieruchomości;
 - (iii) umów sprzedaży i licencji znaku towarowego;
 - (iv) umów ramowych dostawy towarów i usług, które nie wskazują ceny;
 - (v) umów ramowych o łącznej rocznej wartości przekraczającej 250.000 (dwieście pięćdziesiąt tysięcy) Euro lub z ponad 6-miesięcznym okresem obowiązywania;
 - (vi) transakcji dotyczących zbywania i nabywania majątku trwałego o wartości przekraczającej równowartość w złotych 50.000 (pięćdziesiąt tysięcy) Euro, a w przypadku, gdy łączna wartość transakcji dotyczących aktywów trwałych z podmiotami z grupy jednego akcjonariusza przekroczy w danym roku kalendarzowym równowartość 250.000 (dwieście pięćdziesiąt tysięcy) Euro – każdej transakcji z podmiotami z Grupy tego akcjonariusza dotyczącej aktywów trwałych, bez względu na jej wartość;
 - (vii) umów dotyczących produkcji o łącznej wartości produktów gotowych przekraczającej 1.500.000 (jeden milion pięćset tysięcy) Euro lub z ponad 6-miesięcznym okresem obowiązywania;
 - (viii) umów sprzedaży i licencji dotyczących know-how, technologii i innych praw własności intelektualnej (poza znakami towarowymi) o wartości przekraczającej równowartość w złotych 50.000 (pięćdziesiąt tysięcy) Euro w odniesieniu do umowy, a w przypadku, gdy łączna wartość takich umów przekroczy 250.000 (dwieście pięćdziesiąt tysięcy) Euro w danym roku kalendarzowym – każdej takiej umowy, bez względu na jej wartość;
 - (ix) umów dotyczących zbywania i nabywania usług, które nie były planowane i na których zapotrzebowanie pojawi się w trakcie roku finansowego, jeżeli łączna wartość takich usług w roku kalendarzowym przekroczy ekwiwalent 250.000 (dwieście pięćdziesiąt tysięcy) Euro lub z ponad 6-miesięcznym okresem obowiązywania
- q) sprawy będące przedmiotem wniosku Zarządu do Walnego Zgromadzenia.

Do ważności uchwał Zarządu wymagane jest prawidłowe zawiadomienie o posiedzeniu wszystkich członków Zarządu oraz obecność na posiedzeniu co najmniej 2/3 jego członków. Uchwały Zarządu zapadają bezwzględną większością głosów oddanych przez członków Zarządu obecnych na posiedzeniu i są protokołowane. W przypadku równości głosów decyduje głos Prezesa Zarządu, a w razie jego nieobecności wiceprezesa Zarządu.

W sprawach niecierpiących zwłoki Zarząd może podejmować uchwały drogą korespondencyjną bez odbycia posiedzenia, o ile wszyscy członkowie Zarządu zostali prawidłowo zawiadomieni o podejmowaniu i treści uchwały.

Uchwały podejmowane w tym trybie są ważne, o ile w głosowaniu weźmie udział 2/3 członków Zarządu. Uchwały zapadają wówczas bezwzględną większością głosów oddanych.

Od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia 2018 r. w skład Zarządu wchodziły następujące osoby: pp. Wojciech Jachimczyk – Prezes Zarządu, Marcin Brodowski, Piotr Piotrowski, Tomasz Wika, Wojciech Bauman, Dariusz Szymański, Jacek Michalak – Członkowie Zarządu.

B. Rada Nadzorcza

Rada Nadzorcza składa się z 9 do 11 członków. Członków Rady Nadzorczej powołuje Walne Zgromadzenie na wspólną kadencję trwającą pięć lat, zgodnie z postanowieniami § 13 ust. 2–4 Statutu Spółki. Liczbę członków Rady Nadzorczej określa uchwałą Walne Zgromadzenie w sposób zapewniający akcjonariuszom możliwość korzystania z praw przyznanych na mocy § 13 ust. 2–4 Statutu Spółki. Sposób wyboru członków Rady Nadzorczej, wskazany jest w § 13 ust. 2 Statutu Spółki, znajduje się w sekcji V powyżej

W myśl § 14 ust. 1 i 3 Statutu Spółki, Rada wybiera spośród swoich członków przewodniczącego Rady oraz jego zastępcę. Rada Nadzorcza może również odwołać z pełnionej funkcji przewodniczącego Rady i jego zastępcę.

Rada Nadzorcza wykonuje stały nadzór nad działalnością Spółki. Zgodnie z § 16 ust. 2 Statutu ZT Kruszwica, do kompetencji Rady Nadzorczej należą w szczególności:

- a) ocena sprawozdania finansowego Spółki;
- b) ocena sprawozdania Zarządu oraz wniosków Zarządu co do podziału czystego zysku i pokrycia strat;
- c) składanie Walnemu Zgromadzeniu pisemnego sprawozdania z wyników oceny sprawozdania finansowego Spółki i sprawozdania Zarządu oraz wniosków Zarządu co do podziału czystego zysku i pokrycia strat;
- d) zatwierdzanie rocznego budżetu przygotowanego przez Zarząd;
- e) wyrażenie zgody na utworzenie lub przystąpienie do spółki lub konsorcjum;
- f) wyrażenie zgody na nabycie lub zbycie przez Spółkę akcji lub udziałów w spółkach albo na nabycie oddziałów spółek;
- g) wyrażanie zgody na nabycie lub zbycie nieruchomości bądź prawa wieczystego użytkowania nieruchomości bądź udziału w nieruchomości bądź udziału w prawie wieczystego użytkowania nieruchomości (w związku z czym w sprawach tych nie jest wymagana uchwała Walnego Zgromadzenia);
- h) wyrażenie zgody na zawieranie przez Spółkę spółek patentowych i umów licencyjnych, bądź długoterminowych umów kooperacyjnych, których wartość przenosi równowartość w złotych kwoty 1.000.000 EUR;
- i) wyrażenie zgody na obciążanie majątku Spółki o wartości przenoszącej równowartość w złotych kwotę 50.000 EUR lub na udzielanie gwarancji na kwotę przenoszącą powyższą wartość, trwającą dłużej niż dwanaście kolejnych miesięcy;
- j) ustalanie wynagrodzenia dla członków Rady Nadzorczej delegowanych do czasowego wykonywania czynności członków Zarządu;
- k) zawieszanie w wykonywaniu czynności poszczególnych członków Zarządu lub całego Zarządu w przypadku zaistnienia ważnych przyczyn;
- l) delegowanie członka lub członków Rady Nadzorczej do tymczasowego pełnienia obowiązków członka Zarządu w przypadku, gdy poszczególny członek Zarządu lub cały Zarząd został zawieszony w pełnieniu czynności lub w przypadku zaistnienia innych przyczyn uniemożliwiających Zarządowi wykonywanie czynności;
- m) zatwierdzanie Regulaminu Zarządu;
- n) wybór biegłego rewidenta przeprowadzającego badanie sprawozdania finansowego Spółki.

Uchwały Rady Nadzorczej podejmowane są bezwzględną większością głosów członków obecnych. Członkowie Rady Nadzorczej wykonują swoje obowiązki osobiście, mogą jednak brać udział w podejmowaniu uchwał Rady Nadzorczej oddając swój głos na piśmie za pośrednictwem innego członka Rady Nadzorczej. W razie równej liczby głosów oddanych „za” i „przeciw” uchwale rozstrzyga głos przewodniczącego Rady Nadzorczej, a pod jego nieobecność głos zastępcy przewodniczącego Rady Nadzorczej.

Rada Nadzorcza może podejmować uchwały w trybie pisemnym lub przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość. Uchwała jest ważna, jeżeli wszyscy członkowie zostali powiadomieni o treści projektu uchwały, a za uchwałą opowiedziała się bezwzględna większość członków Rady.

Szczegółowy tryb działania Rady Nadzorczej określa Regulamin Rady Nadzorczej. Treść obowiązującego Regulaminu Rady Nadzorczej dostępna jest na stronie www.ztkruszwica.pl w zakładce „Relacje Inwestorskie”.

Od dnia 1 stycznia do dnia 23 stycznia 2018 r. w skład Rady Nadzorczej wchodziło: pp. Tommy Jensen – Przewodniczący Rady Nadzorczej, Vesselina Shaleva – Zastępca Przewodniczącego Rady Nadzorczej, George Allard, William Dujardin, Roman Górny, Sławomir Ludwikowski, Jerzy Rajski, Andrzej Różycki, Markus Sieger i Mariusz Szeliga – Członkowie Rady Nadzorczej.

W dniu 23 stycznia 2018 r. rezygnację z funkcji członka Rady Nadzorczej złożył Andrzej Różycki, a następnie w dniu 1 marca 2018 r. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy w skład Rady Nadzorczej powołało Pierre'a Mauger.

W związku z upływem kadencji Rady Nadzorczej w dniu 6 czerwca 2018 r. Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy dokonało wyboru członków Rady Nadzorczej na nową kadencję. W skład Rady Nadzorczej powołani zostali: pp. Tommy Jensen – Przewodniczący Rady Nadzorczej, Julie Hawkins – Zastępca Przewodniczącego Rady Nadzorczej, George Allard, William Dujardin, Roman Górny, Sławomir Ludwikowski, Jerzy Rajski, Jean-Pierre Goulet, Markus Sieger i Mariusz Szeliga – Członkowie Rady Nadzorczej. Na dzień 31 grudnia 2018 r. ten skład Rady Nadzorczej pozostał niezmienny.

Pan Sławomir Ludwikowski i prof. Jerzy Rajski spełniają kryteria niezależności przewidziane w Dobrych Praktykach.

C. Komitet Audytu

Zgodnie z § 14 ust. 2 Regulaminu Rady Nadzorczej, funkcjonujący w Spółce od 5 grudnia 2009 roku Komitet Audytu składa się z 3 (trzech) członków, powoływanych i odwoływanych uchwałą Rady Nadzorczej spośród jej członków. Rada Nadzorcza w drodze uchwały wybiera przewodniczącego Komitetu Audytu.

W myśl § 14 ust. 3 Regulaminu Rady Nadzorczej, przynajmniej jeden członek Komitetu Audytu posiada wiedzę i umiejętności w zakresie rachunkowości lub badania sprawozdań finansowych oraz przynajmniej jeden członek Komitetu Audytu posiada wiedzę i umiejętności z zakresu branży, w której działa Spółka lub poszczególni członkowie w określonych zakresach posiadają wiedzę i umiejętności z zakresu branży, w której działa Spółka.

Zgodnie z § 14 ust. 5 Regulaminu Rady Nadzorczej, do zadań Komitetu Audytu należy:

- (i) monitorowanie:
 - a. procesu sprawozdawczości finansowej;
 - b. skuteczności systemów kontroli wewnętrznej i systemów zarządzania ryzykiem oraz audytu wewnętrznego w Spółce, w tym w zakresie sprawozdawczości finansowej; i
 - c. wykonywania czynności rewizji finansowej, w szczególności przeprowadzania przez firmę audytorską badania, z uwzględnieniem wszelkich wniosków i ustaleń Komisji Nadzoru Audytowego wynikających z kontroli przeprowadzonej w firmie audytorskiej;
- (ii) kontrolowanie i monitorowanie niezależności **biegłego rewidenta** i firmy audytorskiej, w szczególności w przypadku, gdy na rzecz Spółki świadczone są przez firmę audytorską inne usługi niż badanie;
- (iii) informowanie Rady Nadzorczej o wynikach badania oraz wyjaśnianie, w jaki sposób badanie to przyczyniło się do rzetelności sprawozdawczości finansowej w Spółce, a także jaka była rola Komitetu Audytu w procesie badania;
- (iv) dokonywanie oceny niezależności **biegłego rewidenta** oraz wyrażanie zgody na świadczenie przez niego dozwolonych usług niebędących badaniem;
- (v) opracowywanie polityki wyboru firmy audytorskiej do przeprowadzania badania;
- (vi) opracowywanie polityki świadczenia przez firmę audytorską przeprowadzającą badanie, przez podmioty powiązane z tą firmą audytorską oraz przez członka sieci firmy audytorskiej dozwolonych usług niebędących badaniem;
- (vii) określanie procedury wyboru firmy audytorskiej;
- (viii) przedkładanie Radzie Nadzorczej rekomendacji Komitetu Audytu w sprawie powołania firmy audytorskiej, zgodnie z politykami wymienionymi w pkt (v) i (vi) powyżej; oraz
- (ix) przedkładanie właściwym organom lub komórkom organizacyjnym Spółki (w tym w szczególności Zarządowi) zaleceń mających na celu zapewnienie rzetelności procesu sprawozdawczości finansowej.

Na dzień 1 stycznia 2018 r. w skład Komitetu Audytu wchodził pp. Sławomir Ludwikowski – Przewodniczący Komitetu Audytu, George Allard i Jerzy Rajski – Członkowie Komitetu Audytu.

W dniu 6 czerwca 2018 r., po wyborze Rady Nadzorczej na nową kadencję, członkowie nowopowołanej Rady Nadzorczej dokonali wyboru członków Komitetu Audytu, w którego skład ponownie powołano pp. Sławomira Ludwikowskiego – Przewodniczącego Komitetu Audytu, George'a Allard i Jerzego Rajskiego – Członków Komitetu Audytu.

Sławomir Ludwikowski oraz Jerzy Rajski spełniają kryteria niezależności, tym samym Komitet Audytu spełnia wymogi dotyczące niezależności większości jego członków.

Sławomir Ludwikowski posiada wiedzę i umiejętności w zakresie rachunkowości lub badania sprawozdań finansowych. Zgodnie z notą biograficzną Sławomir Ludwikowski posiada wykształcenie w zakresie ekonomii (mgr ekonomii, Wydział Handlu Zagranicznego, Szkoła Główna Planowania i Statystyki, wcześniej 2 lata studiów w USA, Columbia University oraz City University of New York – Baruch College). Jest też absolwentem Studium Doktoranckiego Gospodarki Światowej SGPiS). Sławomir Ludwikowski posiada doświadczenie w bankowości – 33 lata, w tym 24 w bankowości inwestycyjnej. Dwukrotnie był Wiceprezesem Zarządu i Przewodniczącym Komitetu Kredytowego Banku Gospodarstwa Krajowego, Wiceprezesem Zarządu i Przewodniczącym Komitetu Kredytowego Prosper Bank S.A. (pierwszy prywatny bank w Polsce po wojnie). Posiada też doświadczenie w zarządzaniu Funduszami inwestycyjnymi: Narodowy Fundusz Inwestycyjny nr 7 (4 lata) Wiceprezes Zarządu, restrukturyzacja 31 spółek portfelowych, w tym 2 z branży spożywczej, Fundusz Private Equity Bancroft International (8 lat), Przedstawiciel, inwestycje w spółki z branży spożywczej.

George Allard posiada wiedzę i umiejętności z zakresu branży, w której działa Spółka. George Allard posiada wykształcenie w zakresie ekonomii (licencjat z ekonomii University of Kentucky, magister - studia międzynarodowe na The Johns Hopkins University). George Allard jest związany z korporacją spożywczą Bunge (która posiada większościowy pakiet akcji w Spółce) od kilkunastu lat. Od początku 2015 pełni funkcję dyrektora finansowego korporacji Bunge na Europę, Bliski Wschód i Afrykę; wcześniej, od roku 2013 był dyrektorem finansowym w korporacji Bunge na Amerykę Północną. Swoją pracę dla Bunge, George Allard rozpoczął w 2004 roku pełniąc funkcję szefa ds. operacji finansowych w Ameryce Północnej, następnie pracował jako dyrektor finansowy Bunge w Kanadzie i Ameryce Łacińskiej, po czym powrócił do Ameryki Północnej, gdzie kierował segmentem przetwórstwa zbóż w Bunge North America. Przed rozpoczęciem pracy w korporacji Bunge pracował między innymi dla firmy Eridania Beghin-Say, producenta cukru.

Główne założenia polityki wyboru firmy audytorskiej do przeprowadzania badania oraz polityki świadczenia przez firmę audytorską przeprowadzającą badanie, przez podmioty powiązane z tą firmą audytorską oraz przez członka sieci firmy audytorskiej dozwolonych usług niebędących badaniem obowiązujące w Spółce zawarte są w Regulaminie wyboru firmy audytorskiej oraz świadczenia dozwolonych usług przez firmę audytorską, który został przyjęty przez Komitet Audytu 3 października 2017 r. („Regulamin”).

Zgodnie z Regulaminem wyboru firmy audytorskiej dokonuje się na podstawie następujących kryteriów:

1. reputacji oraz doświadczenia firmy audytorskiej gwarantujących wysoką jakość usług badania;
2. poprzednich doświadczeń (pozytywnych lub negatywnych) we współpracy z firmą audytorską (jeżeli taka miała miejsce);
3. kosztów badania;
4. doświadczenia firmy audytorskiej w badaniu jednostek prowadzących działalność w branży zbliżonej do branży Spółki; oraz
5. dodatkowych okoliczności pozwalających na minimalizację kosztów oraz nakładów organizacyjnych ze strony Spółki.

Żadne z powyższych kryteriów nie jest przeważające.

Biegły rewident lub firma audytorska przeprowadzająca badanie oraz członek sieci, do której należy biegły rewident lub firma audytorska w okresie zabronionym mogą świadczyć usługi niebędące badaniem tylko jeżeli nie są one zabronione (tj. stanowią dozwolone usługi niebędące badaniem) i jeżeli zostały spełnione wszystkie wymogi wskazane w Regulaminie, Rozporządzeniu oraz Ustawie o biegłych dotyczące świadczenia takich usług oraz nie ma ryzyka, że świadczenie takich usług wpłynie na niezależność biegłego rewidenta lub firmy audytorskiej. Spółka stosuje następujące kryteria przy podjęciu decyzji o zleceniu powyżej wskazanym podmiotom dozwolonych usług niebędących badaniem:

1. reputację oraz doświadczenie firmy audytorskiej w świadczeniu każdej z kategorii dozwolonych usług niebędących badaniem, ocenianej odrębnie dla każdej kategorii;
2. poprzednie doświadczenia (pozytywne lub negatywne) we współpracy z firmą audytorską (jeżeli taka miała miejsce);
3. koszty świadczenia dozwolonych usług niebędących badaniem;
4. zakres proponowanych dozwolonych usług niebędących badaniem;
5. czas w jakim dozwolone usługi niebędące badaniem mogą być świadczone (wykonane);

6. dodatkowe okoliczności pozwalające na minimalizację kosztów oraz nakładów organizacyjnych ze strony Spółki.

Żadne z powyższych kryteriów nie jest przeważające.

Rekomendacja dotycząca wyboru firmy audytorskiej do przeprowadzenia badania została przyjęta przez Komitet Audytu w uchwale nr 2/2018 z 19 marca 2018 r. i spełniała obowiązujące warunki.

Zgodnie z przyjętą uchwałą nr 2/2018 Komitet Audytu, działając na podstawie Art. 130 ust. 1 pkt 8) oraz ust. 2 ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym („Ustawa o biegłych”) oraz § 14 ust. 5 pkt (viii) Regulaminu Rady Nadzorczej Spółki, rekomendował powierzenie dotychczasowej firmie audytorskiej Spółki, tj. Deloitte Polska spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k., z siedzibą w Warszawie, przy Al. Jana Pawła II 19, wpisanej na listę podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych, prowadzoną przez KRBR pod numerem ewidencyjnym 73 („Firma Audytorska”), badanie jednostkowych sprawozdań finansowych Spółki oraz skonsolidowanych sprawozdań Grupy Kapitałowej ZT „Kruszwica” S.A. za lata obrotowe 2018 oraz 2019. Komitet Audytu oświadczył, że rekomendacja jest wolna od wpływów stron trzecich oraz stwierdził, że Spółka nie zawarła umów zawierających klauzule, o których mowa w art. 66 ust. 5a ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, tj. klauzul umownych, które ograniczałyby możliwość wyboru firmy audytorskiej przez organ dokonujący wyboru firmy audytorskiej, na potrzeby przeprowadzenia badania ustawowego sprawozdań finansowych Spółki, do określonych kategorii lub wykazów firm audytorskich.

Ponadto Komitet Audytu stwierdził, iż sporządzenie rekomendacji nie wymagało uprzedniego przeprowadzenia procedury wyboru spełniającej kryteria wskazane w art. 130 ust. 3 pkt 2) Ustawy o biegłych, z uwagi na rekomendowanie wyboru i przedłużenia umowy o badanie sprawozdania finansowego z dotychczasową Firmą Audytorską. Rekomendacja została sporządzona zgodnie z obowiązującymi w Spółce procedurą wyboru firmy audytorskiej oraz polityką wyboru firmy audytorskiej do przeprowadzania badania.

W 2018 r. Komitet Audytu odbył 2 posiedzenia w dniach 19 marca i 14 listopada.

XII. Opis polityki różnorodności stosowanej do organów administrujących, zarządzających i nadzorujących emitenta w odniesieniu do aspektów takich jak na przykład wiek, płeć lub wykształcenie i doświadczenie zawodowe, celów tej polityki różnorodności, sposobu jej realizacji oraz skutków w danym okresie sprawozdawczym; jeżeli emitent nie stosuje takiej polityki, zawiera w oświadczeniu wyjaśnienie takiej decyzji

Emitent nie przyjął polityki różnorodności. Niezależnie jednak od tego, przy doborze osób piastujących funkcję członków Zarządu i Rady Nadzorczej Spółka niezmiennie kieruje się najwyższymi standardami i w tym zakresie nie dokonuje różnicowania kandydatów ze względu na ich płeć ani inne cechy pozamerytoryczne. Podstawowym kryterium wyłaniania władz w Spółce są wysokie kompetencje, umiejętności oraz profesjonalizm kandydatów.

Podpisy wszystkich członków Zarządu:

Wojciech Jachimczyk – Prezes Zarządu

Wojciech Bauman – Członek Zarządu

Marcin Brodowski – Członek Zarządu

Jacek Michalak – Członek Zarządu

Piotr Piotrowski – Członek Zarządu

Tomasz Wika – Członek Zarządu